

Tirsdag den 25. februar 2014 (D)

1

(Fremsættelse 07.02.2014).

57. møde

Tirsdag den 25. februar 2014 kl. 13.00

Kl. 13:00

Dagsorden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Kl. 13:00

1) Spørgetime med statsministeren.

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 19:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse om livstruende sygdomme.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Anmeldelse 20.02.2014).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold om indvandring og de langsigtede konsekvenser heraf.

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 20.02.2014).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Ændring af kravene til godkendelse som kørelærer).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 10.12.2013. Betænkning 06.02.2014).

5) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v. og lov om finansiel virksomhed. (Regulering af refinansieringsrisiko for realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer og særligt dækkede obligationer m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 28.11.2013. 1. behandling 13.12.2013. Betænkning 18.02.2014. Omtrykt. Ændringsforslag nr. 11-14 af 24.02.2014 uden for betænkning af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfremme og regionaludvikling. (Ophævelse af reglerne om industrisamarbejde i forbindelse med anskaffelse af forsvarsmateriel og forsvarstjenesteydelser).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 06.02.2014).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Gennemførelse af kreditinstitut- og kapitalkravsdirektiv (CRD IV) og ændringer som følge af den tilhørende forordning (CRR) samt lovgivning vedrørende SIF'er m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

Samtykke til behandling

Formanden:

Det punkt, der er opført som punkt 5 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgetime med statsministeren.

Kl. 13:00

Formanden:

Da SF's nye partileder også deltager i dag, er det således, at der skal gennemføres syv runder inklusive to fra Venstres leder. Så jeg skal endnu en gang stærkt henstille, at man overholder taletiderne, så vi kan nå igennem den afsatte time med kun minimale overskridelser.

Jeg giver ordet til statsministeren for en indledende redegørelse.

Kl. 13:00

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Tak for det. I går var en rigtig god dag for Danmark, og det var det, fordi vi indgik en stor aftale om en ny erhvervsuddannelse. Udgangspunktet er, at der er for få, der søger ind på uddannelserne, og der er for mange, der falder fra. Nu skaber vi et nyt attraktivt ungdomsuddannelsesmiljø, hvor unge sættes sammen med andre unge, og hvor vi har et længere og bedre grundforløb, så de unge får den rette introduktion og bedre tid til at vælge den retning, der lige er noget for dem.

Vi indfører adgangskrav for at sikre, at de elever, der kommer ind på uddannelserne, også kan gennemføre uddannelserne. Eleverne skal mindst have 26 klokketimers undervisning om ugen fra 2016. Lærerne skal også være dygtigere, og vi forbedrer uddannelsesgarantien og adgangen til skolepraktik. Vi løfter kort sagt erhvervsuddannelserne derop, hvor de hører til, nemlig som et attraktivt førstevalg for de unge.

Der er også unge, som i dag begynder på uddannelser, som det så viser sig at de ikke kan magte. Lige præcis for de unge opretter vi en ny kombineret ungdomsuddannelse, som den hedder, som er en fuld ungdomsuddannelse, hvor målet er, at man kan få et arbejde bagefter.

ter. Det bliver også lettere for ufraglærte voksne at bruge de kvalifikationer, de allerede har, til hurtigere at få papir på det, de kan, og få en erhvervsuddannelse og blive faglærte.

Reformen bygger på et endog meget bredt flertal her i Folketinget, og jeg vil gerne takke for, at det er muligt for os at lave en så stor reform med så mange partier. Som jeg ser det, er gårsdagens aftale dybest set Danmark, når det er bedst, nemlig når vi i fællesskab tager ansvar for de store opgaver, der ligger, for det giver tryghed, og det giver også forankring med de forandringer, vi gerne vil skabe.

Det samme er så ikke helt tilfældet, når vi kigger på det nye fælles patent. Derfor er der stadig grund til at beklage, at Dansk Folkeparti har valgt ikke at støtte lovforslaget om den fælles europæiske patentdomstol. Det er et forslag, hvor der er indlysende fordele for danske virksomheder og danske lønmodtagere. Og det er jo dybest set dem, det bør handle om, når vi skal stemme om patentdomstolen den 25. maj.

Allerede fra i dag er det muligt at afgive brevstemme, og erhvervs- og vækstministeren, som jo er ansvarlig for lovforslaget og for regeringens oplysningsindsats, har i går offentliggjort et solidt informationsmateriale om netop patentreformen. Jeg håber, det bliver startskuddet til en god debat både her i Folketinget, men måske allermest rundtomkring i landet, for selv om det her emne godt kan lyde teknisk, har det dybest set betydning for os alle sammen. For når en virksomhed kun skal udtage og forsvare sit patent ét sted frem for i hvert enkelt EU-land, er det både nemmere og billigere at gøre det på den måde. Og en dansk virksomhed, der f.eks. kun er på det skandinaviske marked, kan fortsat nøjes med kun at tage patenter i Danmark, Norge og Sverige, hvis det er det, man ønsker. For de små virksomheder er det jo især vigtigt, at de kan føre sager tæt på det sted, hvor de driver deres forretning, og at de kan gøre det på dansk og foran en dansk dommer.

Derfor er regeringen og et bredt flertal i Folketinget enige om, at der skal oprettes en lokal dansk afdeling af domstolen, hvis vi kommer med i den fælles patentreform. Samlet set er der mange gode grunde til at indføre det fælles patent. Derimod har jeg meget, meget svært ved, vil jeg sige, at få øje på nogen som helst god grund til ikke at gøre det. Et fælles patent er godt for vores arbejdspladser, det er godt for vores vækst, det er godt for vores konkurrenceevne, og derfor håber jeg da også, at vi på et tidspunkt får et fornuftigt svar fra Dansk Folkeparti på, hvorfor – *hvorfor* – de egentlig ønsker at stemme nej til det fælles patent. Måske bliver det ligefrem i dag, at vi får det svar.

Kl. 13:05

Formanden:

Tak til statsministeren. Vi går nu videre til partilederne.

Jeg skal igen indskærpe, at i første runde har spørgeren og statsministeren begge 2 minutters taletid. Derefter er der to runder, hvor hver har 1 minuts taletid.

Hr. Lars Løkke Rasmussen som Venstres leder.

Kl. 13:05

Spm. nr. US 50

Lars Løkke Rasmussen (V):

Tak for det. Jamen jeg noterer mig i øvrigt, at statsministeren efter-spørger et fornuftigt svar fra Dansk Folkeparti og åbenbart helt har opgivet at få sådan et fra regeringens eget parlamentariske grundlag. Det er da interessant.

Men når det er sagt, deler vi jo fuldstændig synspunktet om en patentdomstol. Og vi deler også – for nu at starte i det helt positive hjørne – glæden over, at det i går lykkedes at lave en aftale, der justerer vores erhvervsskoler. Det er Danmark, når det er bedst, som statsministeren siger det. Og det er jo rigtigt.

Men det er en aftale, som jo hviler på nogle forudsætninger, ligesom alle aftaler gør. Altså, aftalen hviler bl.a. på den forudsætning, at man efterfølgende kan blive enige om, hvad de afledte krav skal være til de elever, der skal optages på gymnasieskolerne, sådan at vi understøtter et optimalt uddannelsesvalg. Aftalen hviler også på en forudsætning om, at de udgifter – hvad er det, 1,3 mia. kr.? – der endnu ikke er fundet fuld finansiering til ude i overslagsårene, bliver finansieret, altså at regeringen giver et klart bud på, hvor de penge skal komme fra. Og sådan er det jo med alle aftaler.

Det, jeg egentlig gerne ville tage fat i her, er en anden aftale, vi har indgået med hinanden, nemlig den energiaftale, vi lavede i marts 2012. Det var også Danmark, når det er bedst. Men det er også en aftale, som tiden har røkket lidt ved. Jeg besøgte for par uger siden et gartneri på Fyn, Rosa Danica A/S med 150 medarbejdere, som i 2012 betalte, hvad der svarer til 14.000 kr. pr. medarbejder i PSO. Det tal – 14.000 kr. pr. medarbejder – steg i 2013 til 45.000 kr. pr. medarbejder. Det er en omkostning pr. arbejdsplads, som den gartner ikke kan se at hans konkurrenter rundtomkring i verden har. Og det hænger jo sammen med sammenbruddet af EU's CO₂-kvotesystem; det hænger sammen med det amerikanske skifergaseventyr.

Derfor vil jeg egentlig bare spørge statsministeren, om statsministeren er enig i, at forudsætningerne for Danmarks klima- og energipolitik har ændret sig væsentligt, siden vi indgik aftalen, og at der derfor er behov for at genoverveje ambitionsniveauet, så vi ikke tvinger virksomhedernes omkostninger op og arbejdspladserne ud af landet.

Kl. 13:07

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:07

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes, det er lige så vigtigt, som jeg tror hr. Lars Løkke Rasmussen gør, at vi bevarer arbejdspladser – også arbejdspladser af den type, der henvises til. Men jeg synes også, det er vigtigt, at vi er meget tydelige i forhold til de mål, vi har for vores klima- og energipolitik.

Noget af det sidste, som danske virksomheder har brug for – også nogle af dem, som producerer inden for de her områder – er, at der køres en zigzagkurs i forhold til de ambitioner, vi har for vores klima- og energipolitik.

Derfor er jeg ikke så enig i, at det er verden, der har ændret sig, men jeg tror nu snarere, det er Venstre, der har ændret sig, siden de indgik den her aftale med regeringen på et tidspunkt. For Venstre har jo sagt ja til alle de her ting. Og noget af det, vi hører fra virksomhederne, er: Lad nu være med hele tiden at ændre, hvor målposterne står; hold fast i det, I siger; indgå brede aftaler, og kød det helt i mål.

Så undrer det mig, at Venstre har lyst til at ændre nogle af de her ting, når vi nu har så mange virksomheder, som har troet på, at de også kan regne med det, som politikerne siger.

Kl. 13:08

Formanden:

Hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 13:08

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det svar er jeg egentlig lidt ked af, må jeg sige, for når vi nu snakker om, hvem der har ændret sig eller ikke har ændret sig, tror jeg, at da vi indgik aftalen, lå der nogle beregninger, der viste, at det ville koste en gennemsnitlig husstand 1.300 kr. ekstra i energi, og nye tal tyder på, at det tal bliver tre gange højere – næsten tre gange højere, 3.500 kr.

Dengang vi indgik den aftale, var der en forudsætning om, at EU's CO₂-kvotepris var 23,5 euro. Den er nu nede på under en tier.

Dengang vi indgik den aftale, var amerikansk skifergas meget dyrt, men nu er det faldet til en tredjedel af prisen. Og det er vel det, der er baggrunden for, at Dansk Energi har beregnet, at der ligger en meromkostning her. Det er vel også det, der er baggrunden for, at den rapport fra Det Miljøøkonomiske Råd, som øjensynlig offentliggøres i morgen, peger på, at der kan ligge et tab på 5.000 arbejdspladser.

Så jeg står jo ikke her og siger, at vi skal stikke kursen om, men jeg spørger, om regeringen er indstillet på at drøfte med os, i hvilket tempo vi skal forfølge de mål, vi har sat, og om ikke det kunne være klogt at få den her regning reduceret for at skabe noget optimisme hos nogle forbrugere, der ellers får en ekstraregning, og for at sikre, at den her gartner og alle mulige andre i dansk erhvervsliv, der lider under for høje energiafgifter sammenlignet med deres konkurrenter, får en chance.

Kl. 13:10

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jamen jeg tror, det er vigtigt, at vores klimapolitik er forudsigelig, troværdig og stabil. Og det er jo også netop derfor, vi har været meget tilfredse med, at vi har vedtaget vores energi- og klimapolitik sammen med Venstre, sammen med et bredt flertal i Folketinget. Og det betyder jo så også, at man skal passe meget på med at skabe usikkerhed om vores vedvarende energi-politik. Men det, at man er i et forlig, hvilket Venstre jo er om hele det her, betyder selvfølgelig også, at man har en god adgang til ministeren, hvis der er noget, man gerne vil diskutere. Og jeg synes, det er naturligt, at regeringens ministre har en løbende og en tæt dialog med Folketingets partier om de her problemstillinger, og det gælder selvfølgelig også på det her energiområde.

Så jeg vil egentlig opfordre hr. Lars Løkke Rasmussen og Venstre til, hvis man har noget, man gerne vil diskutere i forligskredsen, så at komme ind i den. Men jeg tror også, det er vigtigt, at man går ind i den debat med den grundholdning, at man selvfølgelig står ved det, man én gang har aftalt, og at man ikke er optaget af at skabe mere usikkerhed på det her område.

Kl. 13:11

Formanden:
Hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 13:11

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg er egentlig lidt forundret over, at jeg skal stå og lytte til sådan nogle selvfølgeligheder om, at hvis man er i et forlig, kan man tale med ministeren og sådan noget. Det giver jo sig selv. Jeg kan i øvrigt oplyse, at der nu her i forlængelse af spørgetimen afgår et brev fra mig selv, hr. Kristian Thulesen Dahl, hr. Lars Barfoed og hr. Anders Samuelsen til klima- og energiministeren med et ønske om at få en snarlig drøftelse af så vel ambitions- som omkostningsniveauet i dansk klima- og energipolitik. Og det er jo på baggrund af de her, man kunne godt kalde det bristede forudsætninger, og det er sådan set det, jeg prøver på at få statsministeren til at mene noget om, sige noget om, forholde sig til frem for at stå og skose mig for noget med noget zigzagkurs.

Er det ikke sådan, at der var en forudsætning om, at EU's CO₂-kvoter kostede noget, der ligner 2½ gang mere, end de gør nu, dengang vi indgik aftalen? Er det ikke sådan, at amerikansk skifergas er nede på en tredjedel af prisen af det, der var forudsat? Er det ikke sådan, at verdensmarkedsprisen på fossile brændstoffer derfor er faldet, og er det ikke sådan, at den regning, der var beregnet til at være

1.300 kr. pr. husstand, nu forventelig ligger på 3.500 kr.? Og passer det ikke, når jeg siger med henvisning til det her gartneri, at de nu betaler 45.000 kr. i PSO pr. medarbejder mod noget, der ligner en fjerdedel bare året før? Og skal det bare parkeres?

Kl. 13:12

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:12

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes da, det er fair nok, hvis Venstre har ændret holdning i den her sag. Jeg kan ikke svare så meget andet, Venstre har jo tydeligvis ændret holdning. Jeg ærgrer mig bare over, hvis man ikke helt kan regne med Venstre i de her diskussioner, for Venstre har jo også indgået et forlig. Jeg synes jo, at hvis der er en afgift, man vil ændre, og man i øvrigt stadig væk har de samme energi- og klimapolitiske mål, må man jo komme og fortælle, hvordan det så skal finansieres, og det vil jeg så gentage.

Jeg beklager, hvis hr. Lars Løkke Rasmussen synes, det er forkert at invitere ham til et møde, altså ikke hos mig, men hos den relevante minister, for det er jo det, det handler om. Er man i en aftale, som Venstre er, og siger man i øvrigt ja til, at den aftale vil man gerne fortsat være en del af, så har man jo altid adgang til at fortælle det, hvis man ikke bryder sig om måden at indrette afgiften på. Så må man jo fortælle, hvordan man så ellers vil gøre det.

Det, jeg hører, desværre, er, at Venstre prøver at opfinde nogle nye argumenter og ikke giver særlig gode forklaringer på, hvordan man så vil finde pengene på det her område. Men igen skal jeg sige, at vi er helt åbne, og at vi gerne vil diskutere det her spørgsmål med Venstre, for Venstre har jo selv været med til at sætte de her målsætninger vedrørende klima- og energi.

Kl. 13:14

Formanden:
Så er det hr. Lars Løkke Rasmussen for anden omgang.

Kl. 13:14

Spm. nr. US 51

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg vil gerne kvittere for åbenheden. Altså, det er da så åbent, som det kan blive. Der er stort set ikke noget indhold i de sætninger, der kommer ud af munden på statsministeren, andet end nogle selvfølgeligheder.

Jeg står her som Venstres formand og vedkender mig, at vi har lavet en aftale. Det er en meget, meget ambitiøs aftale med en målsætning om at reducere dansk CO₂-udslip med, er det 34 pct.? – langt over europæisk standard. Regeringen har så i øvrigt en ambition nu, der rækker videre, og det er en ambition, der er aftalt i en verden, som på det par år, der er gået, sådan set har forandret sig. Det må statsministeren da forholde sig til.

Vi gjorde os da nogle overvejelser om, hvad en tønde råolie kostede, og hvad CO₂-kvoterne i EU kostede, og de forudsætninger er jo fuldstændig faldet fra hinanden, desværre. Og det betyder jo altså, at en ganske almindelig dansk familie, der får fjernvarme, og som havde udsigt til at få en ekstraregning på 1.300 kr., nu får en på 3.500 kr. Det betyder, at min gode gartner fra Fyn, som i 2012 havde udsigt til at betale 12.000 kr. pr. medarbejder i PSO, nu skal betale 45.000 kr. Det betyder, hvis man skal tro den rapport, der er lækket, og som først offentliggøres i morgen, at vi taler om 5.000 tabte danske arbejdspladser.

I stedet for står statsministeren bare og holder et foredrag om, at man aldrig nogen sinde må skifte holdning, når forudsætningerne ændrer sig – og det skulle komme fra statsministeren. Lad mig lige

repetere: dagpengereform, efterløn, betalingsring, tvungen fædreorlov, en uendelig liste af holdningsændringer, hvor den eneste forudsætning, der har ændret sig, er, at statsministeren er blevet statsminister.

Her snakker vi om nogle reelle forudsætninger, der har ændret sig, og det, jeg spørger til, er: Er regeringen indstillet på at genforhandle det her? Og det kan jo ikke handle om, at man så bare kræver pengene ind andre steder. Det bliver jo nødvendigvis nødt til at handle om, at man også diskuterer ambitionsniveauet og tidsplanen. Er det i den situation, Danmark er i, hvor arbejdspladserne forsvinder til udlandet, fornuftigt fortsat at have en ambition, der hedder 34 pct. i 2020, eller skulle man være lidt mere langmodig af hensyn til danskernes privatøkonomi, af hensyn til vores virksomheder, af hensyn til arbejdspladserne?

Kl. 13:16

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:16

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg tror ikke, jeg er den eneste, der på visse punkter har skiftet holdning. Venstre har jo også gjort det og har forsøgt at rode sig ud i en diskussion om, hvorvidt det var synspunkter eller holdninger eller standpunkter, eller hvad det var. Så det blev slået fast dengang, at sådan er det jo i politik, også for Venstre.

Det, der i hvert fald er helt, helt tydeligt i den her diskussion, er, at Venstre har skiftet markant holdning, i forhold til hvordan vi skal have vores vedvarende energi-støtteordninger. Det kan Venstre jo godt gøre, men så sig det dog. Sig klart og tydeligt, at man har fået kolde fødder i forhold til en aftale, man selv har været med til at indgå, og sig klart og tydeligt, at man er parat til at skabe usikkerhed for de virksomheder, som rent faktisk er optaget af, at der er tryk om de her rammer.

Dengang vi lavede aftalen, blev vi rost af danske virksomheder, for nu var der retning på det her, nu vidste man, hvad man kunne regne med i forhold til det. Det var det gode ved, at vi havde en bred aftale. Og derfor synes jeg faktisk ikke, det er særlig godt, at Venstre nu skifter markant holdning, og jeg vil godt understrege i dag, at vi ikke ønsker at åbne for en genforhandling af klima- og energiaftalen, for den synes vi er god. Men det er klart, at hvis Venstre gerne vil ind og diskutere nogle af de her ting, er døren selvfølgelig åben til klima- og energiministerens kontor.

Kl. 13:17

Formanden:
Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 13:17

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg kan forstå, der så skal forhandles for nogle dobbelt lukkede døre af en eller anden slags. Den første er åben – den står vidt åben, siger statsministeren – og så render man lige ind i den næste, for regeringen ønsker ikke at genforhandle noget. Det står statsministeren og siger. Altså, hvor ville det være befriende, hvis vi kunne prøve at forholde os til realiteter i stedet for de her fraser om at stå ved og ikke at skabe usikkerhed. Statsministeren har endnu ikke med et ord forholdt sig til substansen i noget af det, jeg har sagt – ikke med et ord.

Vidste statsministeren, dengang vi indgik aftalen i marts 2012, at prisen på amerikansk skifergas ville falde til en tredjedel, og at det ville dumpe verdensmarkedsprisen på fossile brændstoffer? Vidste statsministeren det? Vidste statsministeren, at EU's CO₂-kvote ville falde fra noget, der ligner 23,5 euro til 9,6 euro, som det ses i den seneste regeringspublikation. Vidste statsministeren det? Og hvis

statsministeren vidste det, hvorfor sagde statsministeren så ikke noget om det? For så havde regnestykkerne set anderledes ud.

Vi indgik jo allesammen den aftale efter en afvejning af, hvad den grønne omstilling måtte koste i den situation, Danmark var i. Der var vished om, at der så lå en regning på 1.300 kr. til en familie i parcelhus. Nu er den på 3.500 kr. Er det ligegyldigt? Er det ligegyldigt, at den her gartner på Fyn skal betale fire gange så meget i PSO, end vi forudsatte? Er det ligegyldigt? (*Formanden*: Tak!) Skaber det forudsigelighed? Eller vil man i virkeligheden fastholde forudsigeligheden i forhold til de mennesker, der skal betale den her regning? Hvad hvis man sagde: Når verden har forandret sig og rykket ved vores regnestykker, er vi da nødt til at kigge på dem igen?

Kl. 13:19

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:19

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jamen jeg synes da bestemt ikke, den omkringliggende verden er ligegyldig. Men jeg synes heller ikke, det er ligegyldigt, hvad der foregår her i Danmark. Og hr. Lars Løkke Rasmussen må da også forklare mig, hvordan han synes, at han vil argumentere over for de mennesker, som måske ikke har så meget arbejde, som de egentlig havde regnet med. Hvis man stopper støtteordningerne til vedvarende energi, har det en konsekvens for andelen af den vedvarende energi i Danmark. Den vil jo gå ned. Sådan er det jo.

Derfor synes jeg, hr. Lars Løkke Rasmussen skal begynde at finde ord frem, som kan forklare det over for de smede, ingeniører og alle de andre mennesker, som arbejder på virksomheder, som bidrager til vores vedvarende energi. Altså, vores klima- og energipolitik er vigtig i sig selv, men at rammerne er stabile er også vigtigt for de mennesker, der arbejder på de virksomheder ude i vores land. Og derfor synes jeg, at når hr. Lars Løkke Rasmussen siger, at andelen af vedvarende energi tydeligvis skal ned, så burde han jo også gøre sig umage for at forklare alle de mennesker, som arbejder inden for det her – og som mener, at det er fremtiden og regner med, at de kan beholde deres job – hvorfor de egentlig ikke skal regne med det længere. Det er jo det, som Venstre dybest set mener lige nu.

Kl. 13:20

Formanden:
Hr. Lars Løkke Rasmussen, sidste omgang.

Kl. 13:20

Lars Løkke Rasmussen (V):

Ja, det ved jeg ikke hvor statsministeren har fra. Jeg argumenterer ikke for, at andelen af vedvarende energi skal gå ned, nej, jeg argumenterer for, at den måske skal gå lidt langsommere op end det, vi oprindeligt havde aftalt, for prisen for at lade den her VE-andel stige og CO₂-reduktionen falde i det tempo, vi har aftalt, har vist sig at være langt højere end forudsat. Og det betyder da, at den metalarbejder og hans familie, for hvem den nære velfærd også betyder noget, altså at man har råd til at have en bil ude i indkørslen, at man har råd til at tage på ferie, nu oplever, at energifgifterne til fjernvarmen altså stiger tre gange så meget, som vi jo har forudsat. Det betyder, at de medarbejdere, der arbejder på virksomheder, der producerer industriprodukter, der sælges til udlandet, risikerer at tabe deres arbejdspladser, fordi virksomheden ikke er konkurrencedygtig, fordi energiprisen er for høj. Det betyder, at den her gartner fra Fyn altså skal slås med en firdobling af sin PSO-afgift, det betyder, at Katrine og Alfred i forbindelse med deres tomatgartneri på Fyn vælger at udvide deres produktion i Skåne i stedet for på Fyn, og så kan de ansætte nogle flere svenskere. Tingene hænger jo sammen.

Jeg må bare stilfærdigt konstatere, at ja, statsministeren er altså så indstillet på, at hendes minister kan holde et møde, når vi nu er med i forligskredsen, tak for det, men statsministeren er ingenlunde indstillet på at diskutere i substansen, om de her ændrede forudsætninger kunne give anledning til at justere nogle ting i energiaftalen. Det må vi så trykprøve, for det her bliver et tema i forårets vækstforhandlinger, og hvis regeringen vil have en vækstafale, i hvert fald med mit parti, bliver det her et tema, som regeringen bliver nødt til at forholde sig til.

Kl. 13:22

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:22

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes jo, det er ærgerligt, at hr. Lars Løkke Rasmussen ikke ønsker at forholde sig til realiteterne, og PSO'en udgør mindre end ½ pct. af virksomhedernes generelle samlede udgifter. Det er i hvert fald en realitet. Jeg synes også, det er værd at forholde sig til den realitet, at hvis man sætter PSO'en ned, får man en mindre andel af vedvarende energi i Danmark frem mod 2020. Sådan er det jo. Derfor påhviler det jo også hr. Lars Løkke Rasmussen og Venstre at fortælle alle de mennesker, som arbejder inden for de her virksomheder, at de ikke skal regne med, at vi får så stor en udbygning, og at vi får så mange arbejdspladser, som de kan gå og regne med nu, for nu har Venstre besluttet, at det rent faktisk skal være færre. Det skylder Venstre svar på. Det, jeg kan konstatere efter dagens udveksling, er, at Venstre har ændret sin holdning i forhold til klima- og energipolitik. De fortryder, at de er med i den aftale, og Venstre vil ikke se realiteterne i øjnene, i forhold til at det her også handler om danske arbejdspladser.

Kl. 13:23

Formanden:

Den næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl som leder af Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:23

Spm. nr. US 52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg tror egentlig, det efter manges opfattelse var en meget pædagogisk fremstilling, vi her fik af en statsminister, som sådan her til sidst blev noget aggressiv; jeg tror simpelt hen, argumenterne slap op. Altså, hvis forudsætningerne ændrer sig, er det helt normalt, at man sætter sig ned og diskuterer, hvad man så gør.

Når det er et faktum, at de på energiområdet har ændret sig markant – det er blevet dyrere at være dansker, når det handler om den energipolitik, der føres – så kan man som regering enten vælge at sige, at det må man da gøre noget ved, at det må man kigge på, eller man kan vælge at være fjendtligt indstillet. Statsministeren vælger det sidste, og det synes jeg er trist. Vi er jo også forligsparti på området, vi støtter fuldt ud op om det, som har været nævnt fra hr. Lars Løkke Rasmussens side i forhold til at få kigget det her grundigt igennem.

Vores opfordring vil da være, at det, hvis statsministeren og regeringen ikke vil være med til at kigge ordentligt og seriøst på det, så må være et af de områder, hvor man må overveje, om det er rigtigt overhovedet at være med i et forlig, som jo så i virkeligheden binder os op på hinanden, når vi står så langt fra hinanden, som tilfældet er.

Men det, jeg ville spørge statsministeren om, var i forhold til et lidt andet område – det kan statsministeren nok næsten regne ud hvad er. Og det vil jeg lige nå; jeg har 1 minuts taletid tilbage. For vi har jo dystet nogle gange i forhold til det her med, om f.eks. en bul-

garer eller en rumæner, der kommer til Danmark og arbejder inden for noget, der ligner et feriejob, skal have ret til at få en børnecheck sendt hjem til sit hjemland, til børn, der opholder sig i eksempelvis Bulgarien eller Rumænien, og nu er regeringen jo i går kommet med et lovforslag, der skal sikre, at man altså lovgivningsmæssigt kan udbetale børnecheck til de børn, der bor i andre lande. Jeg synes jo, det er helt fatalt, at man har ændret administrationen, altså at man har lavet reglerne om uden at spørge Folketinget.

Så man administrerer i dag i virkeligheden i strid med den lovgivning, vi har i Folketinget. Det har vi dystet om nogle gange her i spørgetimerne, og det synes Dansk Folkeparti er noget der tangerer grundlovsstridighed. Det har vi ikke kunnet få statsministeren overbevist om. Og derfor er mit spørgsmål til statsministeren, om regeringen, hvis den ikke får flertal for det lovforslag, der nu vil blive fremsat, og hvis det ikke kan komme igennem i Folketinget, så vil sørge for, at administrationen på børnecheckområdet bliver bragt i overensstemmelse med loven.

Kl. 13:25

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:25

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Først og fremmest vil jeg lige sige i forhold til den sidste diskussion om bl.a. vedvarende energi: Jeg vælger at forsvare en aftale, som rigtig mange partier i Folketinget har været enige om, og som vi har et forlig om. Det synes jeg egentlig ikke det er så underligt at en regering gør – og det synes jeg heller ikke det normalt burde være for dem, der er med – altså at man forsvare den aftale, som mange partier har været enige om. Og det gør vi ud fra nogle klima- og energimæssige begrundelser, men det gør vi også, fordi det her også er en god forretning for Danmark, for det betyder arbejdspladser til Danmark. Jeg har ikke lyst til at give de mennesker, som arbejder i den sektor, der skaber vores vedvarende energi, det budskab, at de job, som de regnede med ville være der over de næste år, bare forsvinder, fordi regeringen har ændret på ambitionerne. Det har jeg ikke lyst til at sige til dem, og det synes jeg det er fair nok at vi er uenige om. Det har hr. Kristian Thulesen Dahl lyst til at sige til de mennesker, men det har vi ikke lyst til at sige til dem, og sådan er det jo.

I forhold til det her med velfærdsydelse kan jeg ikke lade være med at gøre opmærksom på, at det jo allerede i dag er sådan, at man så at sige kan sende sin børnecheck hjem til børn, der bor i andre lande. Sådan er det jo allerede i dag; det fandt den tidligere regering ikke anledning til at lave om på. Så det er allerede i dag sådan, at man kan sende sin børnecheck videre til det land, som børnene bor i, hvis det er det.

Så må jeg til det her spørgsmål om, hvad der sker, hvis vi ikke kan få opbakning til en lovændring, sige, at det håber jeg naturligvis at vi får. For jeg nægter simpelt hen at tro på, at der i det her Folketing sidder partier, som mener, at vi skal administrere på en måde, som ikke er i overensstemmelse med den lovgivning, som vi selvfølgelig skal følge. Jeg vil i hvert fald sige, at det for regeringens vedkommende er helt, helt klart, at vi ikke kan nægte at give borgerne de rettigheder, som de har ifølge den lovgivning, som vi selv er en del af. Så kan man være enig eller uenig i de regler, men regeringen kan ikke administrere i modstrid med den lovgivning, som vi er en del af.

Kl. 13:27

Formanden:
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg står her med loven, som den er i dag, og som fortæller, at der gælder et optjeningsprincip. Man skal have boet eller været beskæftiget i Danmark i 2 ud af de sidste 10 år for at få børnechecken sendt til Bulgarien, Rumænien eller Polen. Det var et optjeningsprincip, som blev til, før den her regering kom til – og de nuværende regeringspartier, altså Socialdemokraterne og Radikale Venstre, stemte imod det her optjeningsprincip – og det var der for at gøre det svære at få børnechecken sendt bl.a. til børn, der opholder sig i østeuropæiske lande.

Så står jeg her med et lovforslag, som regeringen fremsatte i går, som så vil fjerne det optjeningsprincip, for så vidt angår østeuropæiske borgere. Statsministeren er nu leder af en regering, der administrerer, som om det her lovforslag fra regeringens side i går er vedtaget, og sådan har man gjort siden i sommer. Så spørger jeg bare: Hvis ikke man får flertal for det, hvis ikke det kan blive vedtaget her i Folketinget, vil man så acceptere, at det, der så gælder, er det, der står i dansk lovgivning, altså i den lov, jeg står med i hånden, og at det så er det, man skal administrere efter? Eller har vi en mindretalsregering, som er fuldstændig ligeglad med, hvad det her Folketing mener, og som, hvis ikke man kan få det at lave reglerne om igen, dem det her Folketing, sidder det overhørig og fortsætter med at administrere efter et andet regelsæt, når man ikke kunne få det igen, dem Folketinget? Er det sådan, jeg skal forstå statsministeren?

Kl. 13:28

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:28

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Forbavelsen vil åbenbart ingen ende tage for hr. Kristian Thulesen Dahl. Jeg har nu lidt på fornemmelsen, at han gør sig lidt dummere, end han i virkeligheden er, for hr. Kristian Thulesen Dahl ved jo godt, at det her område er omfattet af en såkaldt EU-forordning, og at den har direkte retsvirkning i medlemslandene. Det vil sige, at hvis der er en lovgivning, er vi nødt til at administrere efter de regler, for ellers giver vi faktisk ikke borgerne de rettigheder, som de har krav på. Og når vi har vedtaget det i EU, har det direkte retsvirkning i Danmark, og det skal altså ikke – og det *må* hr. Kristian Thulesen Dahl vide – omsættes til dansk lov. Så hvis der ikke kan samles flertal for en måde at løse den her ting på, altså for det her lovforslag, jamen så bliver vi nødt til fortsat at administrere i overensstemmelse med EU-retten. Der vil jeg altså igen sige til dem, som normalt er med til at løse de her udfordringer: Kom ind til forhandlingsbordet. Det gælder jo ikke hr. Kristian Thulesen Dahl.

Så kan jeg næsten regne ud, at hr. Kristian Thulesen Dahl vil sige, at det så er et grundlovsbrud, for det har han jo sagt ved flere forskellige lejligheder. Jeg vil sige til hr. Kristian Thulesen Dahl: Så kom med en stævning til regeringen. Hvis det er et grundlovsbrud, hvilket jo er temmelig alvorligt – og det er også på grænsen til det skøre at anklage regeringen for grundlovsbrud – så kom med det. Kom og vis, at det her er et grundlovsbrud. Det er helt ude i skoven.

Kl. 13:30

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl for sidste omgang.

Kl. 13:30

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har to ting: Den forordning, statsministeren henviser til, er fra 2004. Det er en forordning, der var gældende på det tidspunkt, hvor

det her Folketing med et flertal vedtog optjeningsprincippet for østeuropæiske borgere. Så det er jo ikke nyt.

Den anden ting er jo, at det, statsministeren lige har demonstreret her, er, at det er fuldstændig ligegyldigt, om det her Folketing nu lovbehandler det forslag, der kom fra regeringen i går, for uanset hvad Folketinget gør med det lovforslag, der kom i går, uanset om vi stemmer det igennem eller stemmer det ned, så vil statsministeren administrere, som om det er en eksisterende realitet, som om det er der. Det har hun gjort siden i sommer, men hun vælger også at gøre det, selv om der ikke kan findes flertal for det her i Folketinget. Det er det, jeg påstår tangerer et grundlovsbrud.

Altså, det her er jo ikke Ukraine, det er ikke et land, hvor der ikke er et Folketing, der skal have lov til at regere landet. Hvis nogen så er uenige i folketingsflertallets måde at agere på, er der i EU et retssystem, en domstol, der skal tage stilling til det. Det er jo sådan, det fungerer. Så statsministeren er da på tynd is, når hun siger til Folketinget: Det forslag, regeringen kom med i går, skal I bare vide, hvis I stemmer det ned, at vi lige så godt kunne lade være med at behandle, for det har ingen konsekvenser. Regeringen vil administrere, fuldstændig som det passer den, selv om det er en mindretalsregering.

Kl. 13:31

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:31

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg vil gerne understrege, at hvis regeringen mente, at vi havde en reel mulighed for at vinde en sag ved Domstolen, så ville vi selvfølgelig tage den til Domstolen. Det gør vi med mange andre sager, men den her sag har juristerne i bl.a. Justitsministeriet vurderet at vi ikke har mulighed for at vinde. Det er altså ikke sådan, at vi fører sager ved EU-Domstolen for at undgå at følge EU-retten, og jeg mener stadig, at hr. Kristian Thulesen Dahl gør sig dummere, end han må være, for han må simpelt hen vide, at når det her område er reguleret af EU-lovgivningen i form af en EU-forordning, så har det direkte retsvirkning i Danmark.

Det er ikke ligegyldigt, hvad Folketinget diskuterer eller vedtager i den her sag. Det er slet ikke ligegyldigt, og det er jo også derfor, vi har lagt et lovforslag frem. Vi ønsker selvfølgelig, at den praksis, vi anvender, også er noget, som vi diskuterer her i Folketinget. Hvis vi ikke kan få flertal for det her, bliver vi nødt til at underrette Kommissionen om, at den danske lovgivning ikke formelt er bragt i overensstemmelse med EU-retten, og så skal jeg da ikke kunne sige, hvad der sker. Men det kan jo ikke udelukkes, at Kommissionen så anlægger en sag om traktatkrænkelse mod Danmark, og det synes jeg da ikke at man skal sidde og vente på.

Så spørgsmålet er jo, hvordan man håndterer de her situationer, og jeg glæder mig til den dag, hvor Dansk Folkeparti vil forklare danskerne, hvad de egentlig mener om EU. Vi snakker her om en forordning, vi snakker om den fri bevægelighed, vi snakker om noget, som har været gældende i EU i mange, mange år. Hvad er det for et EU, som Dansk Folkeparti ønsker at vi skal være medlem af? Giv os nogle forklaringer i stedet for bare at kritisere.

Kl. 13:33

Formanden:

Så er det fru Pia Olsen Dyhr som SF's leder.

Kl. 13:33

Spm. nr. US 53

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo nyt for mig at stå på den her side, men på en dag, hvor vi alligevel diskuterer Carsten Koch og arbejdsmarked, er det måske meget godt at være fleksibel og omstillingsparat. Jeg skal i hvert fald nok gøre mit bedste.

Jeg vil nu ikke snakke Carsten Koch, jeg vil gerne diskutere spørgsmålet om velfærdsydelser og EU. Skatteministeren har en af de sidste dage udtalt, at han ikke ser noget problem i udbetalingen af børnepenge til andre EU-borgere, og at den danske stat i sidste ende tjener på det. Samtidig har Socialdemokraternes spidskandidat til EU-Parlamentet jo sagt, at han ønsker at rejse den her sag og på europæisk plan hindre, at det her med, at Danmark fortsat skal udbetale børnepenge, sker.

I SF synes vi, at det er rigtig vigtigt, og vi lægger vægt på at beskytte og opretholde det danske velfærdssamfund. Vi er naturligvis enige med regeringen i, at vi ikke kan bryde loven, og derfor er vi også nødt til at stemme børnepengelovforslaget igennem. Når det er sagt, vil jeg spørge statsministeren, om hun vil rejse spørgsmålet på europæisk plan og sørge for, at de fremtidige diskussioner om velfærdsydelser bliver en diskussion med de andre EU-lande, så vi netop kan beskytte det danske velfærdssamfund, så vi netop kan vide, at selv om vi har en skattefinansieret velfærdsmodel, bliver den ikke undergravet, og så vi ikke er nødt til at omlægge os a la Tyskland, hvor man har et forsikringsprincip.

Kl. 13:35

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:35

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Altså, jeg er jo glad for, at SF's nye formand – og jeg vil også gerne formelt her i Folketingssalen sige tillykke med formandsposten – naturligvis agter at bringe dansk lovgivning i overensstemmelse med den praksis, vi er nødt til at følge. Jeg tror, at det er vigtigt at huske på i de her sager, at selv om man ikke er enig, er man tvunget til at følge den lovgivning, der er i EU. Vi har jo også tidligere haft Metockdommen, og selv om jeg måtte forstå, at den ikke var enig, anerkendte den tidligere regering, at man ikke kunne vinde en sag, og derfor rettede man ind efter Metockdommen. Sådan er det jo.

Jeg vil så sige, at lige præcis det her gælder den frie bevægelighed. Jeg tror, det vil være rigtig vanskeligt at overbevise nogen om, at det her med, at optjening kun gælder i Danmark, kan man så undgå at brede ud til andre EU-borgere. Derfor tror jeg ikke, man skal gøre sig nogen forhåbninger om, at de her udfordringer kun kan løses i Danmark. Det er også derfor, vi har sagt, at vi udmærket forstår, at man kan have en diskussion om, at hvis der kommer nogen til Danmark ikke for at arbejde, men for at udnytte nogle af vores ydelser, skal vi selvfølgelig være opmærksomme på det. Og hvis vi opdager, at der er nogle områder, som bliver brugt for meget, i forhold til hvad antallet af EU-borgere tilsiger, vil vi undersøge det. Og det vil vi også gøre fremadrettet. Der har ikke været nogen regering i nyere tid, som har været mere optaget af at passe på velfærdssamfundet, end vi er. Så vi er optaget af at passe på det velfærdssamfund, vi har, og hvis vi ser, der er nogle udfordringer i forhold til det, vil vi selvfølgelig forsøge at løse dem.

Kl. 13:36

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu handler det jo ikke kun om at udnytte at rejse til Danmark og udnytte ydelser. Jeg tror sådan set også, at man skal være opmærksom

på, at der er et spørgsmål om rettigheder og pligter. Det plejer at være godt fagbevægelsessprog, at man gør sin pligt og kræver sin ret, og det gælder sådan set også, når vi taler om velfærdssamfundet. Et element i det har jo været velfærdsydelserne, nemlig at man arbejder og betaler skat i Danmark og får del i vores velfærdsydelser.

En af de næste velfærdsydelser, der jo står for skud, er vores dagpenge. Finland har fået en åbningsskrivelse allerede, fordi de har 1 måneders optjeningspligt. Danmark har som sagt 3 måneders optjeningspligt. Jeg vil spørge for at være på forkant – vores dagpengesystem er noget, danskerne tager alvorligt – om regeringen så allerede nu er udfarende på europæisk plan for at beskytte vores dagpenge-model. Eller er statsministeren allerede opgivende og siger, at her må vi også lægge os ned, her må vi acceptere, at vi heller ikke kan forsvare et dagpengesystem i Danmark?

Kl. 13:37

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:37

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Regeringen er parat til at føre alle de sager, vi skal, hvis vi mener, der er mulighed for at vinde dem, men regeringen har ikke den holdning, at man bare skal bruge domstolen til at udskyde en beslutning, som skal træffes. I den her sag om børnefamilieydelse, hvor der ikke er nogen reel mulighed for, at vi kan vinde, er det derfor ikke bare vores holdning, men vores pligt, at vi følger den lovgivning, der er. Og i den forbindelse er jeg dybt overrasket over Venstre, som på dette område har indtaget en meget let holdning og har skiftet holdning til de her ting. Venstre reagerer modsat nu, i forhold til hvordan man reagerede på Metockdommen. Jeg ville ønske, at de tre MEP'er i Venstre havde mere indflydelse i Venstre, for så kunne man finde nogle rigtig fornuftige svar der.

Angående dagpenge må vi sige, hvis jeg skal sige det ligeud, at i de seneste år er antallet af EU-borgere, der modtager dagpenge, steget lidt mere, end tallene tilsiger, at de burde gøre. Derfor holder vi et vågent øje med dagpengesystemet. Vi holder selvfølgelig også øje med den situation, der er i forholdet mellem Kommissionen og Finland, og vi overvejer også, hvordan vi skal gribe den sag an. Så vi holder et vågent øje med dagpengeområdet.

Kl. 13:39

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr, sidste omgang.

Kl. 13:39

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu vil jeg gerne have, at statsministeren gør mere end at holde et vågent øje. Det er godt at holde et vågent øje, men det er også vigtigt at handle, og derfor vil jeg sådan set stærkt opfordre statsministeren til at bringe det op med sine europæiske kollegaer, fordi vi har brug for at beskytte dagpengesystemet, så vi ikke på sigt kommer til at se det undergravet.

Det er i virkeligheden den problemstilling, som jeg spørger statsministeren om igen og igen. Er man villig til at tage det her op på europæisk plan med sine europæiske kollegaer? For det her hænger jo også sammen med spørgsmålet om social dumping. Kernen i det er jo i virkeligheden, at der er nogle virksomheder i Danmark, der systematisk spekulerer i at udnytte de danske velfærdsydelser, når de f.eks. ansætter udenlandsk arbejdskraft. Det har vi kunnet se. Det er en indsats, som regeringen har taget alvorligt og løftet på både dansk og europæisk plan, og derfor vil jeg gerne vide, hvilke handlekraftige initiativer regeringen vil gå i gang med.

Kl. 13:40

Kl. 13:43

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:40

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Det er lidt pudsigt for mig at stå her over for fru Pia Olsen Dyhr, for indtil for 4 uger siden var hun enig i de holdninger, jeg har her, og det er hun så ikke mere. Hun sad i hvert fald direkte over for mig og syntes, at det var rigtigt, at vi særlig på dagpengeområdet holdt et vågent øje med særlig udviklingen i brugen af dagpenge, og vi har også tidligere diskuteret det her med, hvordan man skal håndtere den situation. Det er lidt pudsigt for mig, at fru Pia Olsen Dyhr nu har skiftet holdning i den her sag, men jeg må nok forsøge generelt at vænne mig til, at ikke bare fru Pia Olsen Dyhr har gjort det, men også SF. Jeg er meget tilpasningsvant, så det skal jeg nok også tilpasse mig.

Men jeg synes jo, at det, der er vigtigt i de her sager, er, at vi tager tingene pragmatisk og løser dem sag for sag. Det er den måde, vi har løst udfordringen på SU-området på. Sammen med forligspartierne har vi sat os i et lokale og fundet en fornuftig løsning, og jeg kan godt sige generelt, at vi ønsker at bevare det danske velfærdssystem. Vi ønsker at bevare et velfærdssystem, som ikke er baseret på forsikringsordninger eller alt muligt andet. Vi ønsker at bevare det danske velfærdssystem, og derfor vil vi også reagere, hvis det på nogen måde ser ud til at være truet.

Kl. 13:41

Formanden:

Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som Enhedslistens leder.

Kl. 13:41

Spm. nr. US 54

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

I sidste uge kom Produktivitetskommissionen med nogle meget vidtgående forslag – jeg vil faktisk kalde dem for politisk ekstreme i en dansk kontekst – nemlig at hele vores velfærd, børnehaver, vuggestuer, plejehjem og skoler, skal åbnes op for private velfærdskoncerner. Det er jo et markant brud med en dansk tradition om, at når det kommer til den borgernære velfærd, er det noget, vi tager os af i vores fælles institutioner; aktionærer skal ikke kunne hive en fortjeneste ud af f.eks. vores skoler, altså pengene skal ikke gå til nogle aktionærer, men skal gå til vores børn eller vores ældre; de skal gå til borgerne.

Derfor forventede jeg jo egentlig også, at regeringen meget klart ville gå ud og sige fra over for Produktivitetskommissionens forslag og fuldstændig klart og tydeligt sige, at det ikke er regeringens politik, og at Socialdemokraterne stadig mener det, Socialdemokraterne mente før valget, nemlig at den borgernære velfærd ikke skal overtages af private selskaber, der har det mål at tjene penge på det. Det gælder altså hverken vores sundhedsvæsen, vores skoler eller daginstitutioner.

Men den klare afstandtagen fik vi ikke. I stedet fik vi nogle, synes jeg, meget vævende svar om, at man skulle se pragmatisk på det her. Jeg synes, det er meget bekymrende, hvis Socialdemokraterne og De Radikale også i det her spørgsmål har ændret holdning siden før valget. Derfor håber jeg, at vi i dag kan få nogle klare svar fra statsministeren.

Mener statsministeren, ligesom Socialdemokraterne og i øvrigt også De Radikale mente før valget, at det ikke skal være muligt for private velfærdskoncerner at drive profitbørnehaver og profitvuggestuer, og at skattekroner og forældrebetaling i daginstitutionerne ikke skal ende i lommerne på aktionærer eller kapitalfonde?

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:43

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Vi er meget tilfredse med, at vi har nedsat Produktivitetskommissionen. Vi er også meget tilfredse med den debat, det har skabt. Der er jo ingen tvivl om, at vi med hensyn til produktiviteten har haltet bag efter. Det var ikke noget, den tidligere regering var særlig optaget af. Det betyder grundlæggende, at det, vi laver i Danmark, er mindre værd. Det betyder også, at de, der går på arbejde hver dag, kan få mindre for det, og at Danmark og familierne generelt bliver fattigere, hvis vi ikke er produktive nok.

Det er jo derfor, at vi har sat den her produktivitetsdiskussion i gang, og jeg forventer ikke, at Enhedslisten vil omfavne den diskussion, men jeg synes, det er en rigtig vigtig diskussion, hvis man er optaget af at opretholde et højt lønniveau i Danmark og optaget af at opretholde et højt velfærdsniveau i Danmark. Derfor har vi sat fokus på det.

Der er nedsat en kommission, og så er man ikke nødvendigvis enig i alt, men jeg har set, at en af de diskussioner, der er blevet rejst, er om det her med, om flere opgaver skal udliciteres. Der ligger regeringen muligvis lidt mellem yderpunkterne i dansk politik. Vi har Venstre og De Konservative og sikkert også andre partier, som mener, at jo mere man udbyder, jo bedre er det, og som har en sådan meget ideologisk holdning til det; jo mere der bliver lagt ud og privatiseret, jo bedre er det, og man må gerne have nogle meget håndfaste mål for, hvor langt man skal nå med udlicitering. Så har vi på den anden side Enhedslisten, som i hvert fald nogle gange mener, at jo mindre man udliciterer, jo bedre er det. Det er så de to yderpunkter, der er i dansk politik.

Derimellem står regeringen med et pragmatisk syn på, at det jo egentlig er noget, som regionerne og kommunerne må foretage en vurdering af. Det gør de også hver eneste dag. Vi har masser af vel fungerende privat-offentlige partnerskaber ude i landet, som fungerer rigtig fint. Så vi har ingen planer om at genindføre de her meget rigide mål, som den tidligere regering havde. Vi er meget tilfredse med, at det nu er op til kommunerne at bestemme, hvilke opgaver de gerne vil udbyde blandt de opgaver, som de løser.

Kl. 13:45

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:45

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Egentlig har jeg altid syntes, at det var sådan lidt plat, når både Dansk Folkeparti og Venstre og de øvrige her bag mig havde gang i det der voksenmobning hernede i Folketingssalen, hver gang statsministeren var i spørgetiden, og hvor der igen og igen er blevet sagt: Statsministeren svarede jo ikke på nogen spørgsmål. Men statsministeren svarer jo ikke på nogen spørgsmål! (*Munterhed*). Og jeg synes faktisk, det var et ret tydeligt spørgsmål: Mener Socialdemokraterne og De Radikale, altså de to partier, som er i regering, det samme som før valget, nemlig at der er nogle ting i vores velfærdssamfund, bl.a. vores børnehaver, som er så afgørende, at dem tør vi ikke overlade til private – vores folkeskoler, vores plejehjem, vores børnehaver?

Jeg vil gerne lige læse op af noget, som Socialdemokraterne, SF, Radikale og Enhedslisten skrev sammen som svar på højrefløjens forslag om, at man skulle lade private drive børnehaver og hive profit ud af dem:

Vi betragter lovforslaget som et ideologisk opgør med den danske tradition på daginstitutionsområdet, hvor det ikke hidtil har været muligt at trække profit ud af daginstitutioner. Vi betragter det som en grundlæggende kerneværdi, at et eventuelt overskud på driften som en selvfølge bør bruges på bedre vilkår for børnene, frem for, som lovforslaget vil bevirke, at skattekroner og forældrebetaling kan gå til private virksomheder som ISS.

Mit spørgsmål er enkelt: Er det fortsat regeringens politik, eller er det nu okay, at penge, der skulle være gået til børn, i stedet for går til private selskaber?

Kl. 13:47

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jamen vi mener stort set det samme, som vi sagde dengang, og jeg håber så også, at det er tilfældet for Enhedslisten. For vi lavede jo også et beslutningsforslag sammen – det gjorde vi helt tilbage i februar 2011, og det er jo ikke så lang tid siden – hvor vi sagde:

Forslagsstillerne er derfor ikke imod konkurrenceudsættelse, når det giver en bedre pris og kvalitet for borgerne.

Det var faktisk S, SF og Enhedslisten, der fremsatte det forslag, og det tyder vel egentlig på, at så uenige behøver vi nok heller ikke at være på det her område. Hvis Enhedslisten mener det, de mente dengang, og hvis regeringspartierne mener det, de mente dengang, så tror jeg ikke, der er behov for en stor ny ideologisk diskussion på det her område.

Vi er uenige med Venstre, Konservative, Liberal Alliance og muligvis også Dansk Folkeparti – jeg ved det ikke – om, at man skal skubbe til kommunerne og sige: I skal udlicitere alt det her. Vi er uenige i, at man skal have helt almindelige institutioner, som man skal til at tjene penge på. Men vi vil samtidig også godt sige, at vi synes, det er rimeligt, at de ude i kommunerne selv finder ud af, hvordan de gør tingene.

Kl. 13:48

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen, sidste omgang.

Kl. 13:48

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg er oprigtig mystificeret. Altså, det er mig ikke muligt at udlede af det, statsministeren siger, hvad regeringens holdning til profitbørnehaver er. Og jeg synes, det her er så grundlæggende et politisk spørgsmål, at det burde være muligt for en regering at svare på, hvad regeringen mener.

Mener regeringen det samme som før valget, nemlig at det er en ualmindelig dårlig idé at lade f.eks. kapitalfonde drive børnehaver og hive penge ud?

Statsministeren griner, men jeg kan afsløre, at der er kapitalfonde, der driver folkeskoler i Sverige. Det har haft voldsomme konsekvenser, bl.a. at den svenske folkeskole er raslet ned ad de lister, som jeg ved statsministeren går enormt meget op i.

Mener Socialdemokraterne og De Radikale det samme som før valget? Og hvis I stadig mener det samme, skal vi så ikke afskaffe den mulighed, som VKO fik gennemført? I stemte imod – vil jeg sige til statsministeren – at afskaffe muligheden for, at private virksomheder kan drive børnehaver og hive overskuddet ud. Eller hvad er regeringens holdning? Jeg synes, borgerne fortjener et svar.

Kl. 13:49

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:49

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg tror, at fru Johanne Schmidt-Nielsen glemte at høre efter, for vi mener det samme nu, som vi mente før valget i de få forslag, vi lavede sammen med Enhedslisten. Og det eneste, jeg tilføjede – nu håber jeg ikke, det forvirrer nogen – var, at jeg også håber, at Enhedslisten mente det samme før valget, hvor man faktisk åbnede mulighed for, at man på visse af de offentlige områder kan konkurrenceudsætte. Jeg kan ikke sige det klarere, end jeg nu har sagt det.

Kl. 13:50

Formanden:

Så er det hr. Anders Samuelsen som Liberal Alliances leder.

Kl. 13:50

Spm. nr. US 55

Anders Samuelsen (LA):

Det er svært at få klare, konkrete svar ud af statsministeren. Men man kan også omvendt sige, at der er nogle ting, synes jeg, der er blevet meget klarere i dag. Vi har fundet ud af, at statsministeren er komplet ligeglad med, at f.eks. PSO-afgiften er steget med 1,2 mia. kr., og ikke kun de 100 mio. kr., som der var forudsat i aftalen. Det generer ikke statsministeren, statsministeren er ligeglad med, at en virksomhed på Fyn, som den tidligere statsminister hev frem i debatten i dag, nu kan se frem til at skulle betale 47.000 kr. i PSO-afgift om året og ikke kun 12.000 kr. pr. medarbejder. Statsministeren er helt ligeglad med, at familier i Danmark med den energiaftale, som blev indgået, og som Liberal Alliance var imod, ikke kan se frem til en stigning på 1.200 kr. om året, men en stigning på 3.500 kr. om året, og statsministeren er også fuldstændig ligeglad med, hvad Folketinget vedtager af lovgivning, når det kommer til spørgsmålet om optjeningsprincipper, for uanset hvad Folketinget vedtager, fortsætter statsministeren med at administrere efter sine egne holdninger. Det er da helt utroligt, at man skal være vidne til det her.

Jeg vil godt vende tilbage til energiforliget. Statsministeren argumenterede flere gange med, at det var vigtigt, at der var tryghed omkring de her ting, sådan at virksomhederne vidste, hvad de havde at indrette sig efter. Er det at betragte som tryghed at blive overrasket over, at man havde udsigt til at skulle betale 12.000 kr. pr. medarbejder i PSO-afgift, når det nu så bliver 47.000 kr.? Er det det, som statsministeren definerer som tryghed?

Kl. 13:52

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Det er sådan lidt sjovt, at hr. Anders Samuelsen kan konkludere på alt det, jeg har svaret på i dag, og det er åbenbart meget vidtgående, men samtidig har jeg ikke svaret på nogen spørgsmål. Man må lige vælge, hvilken kritik man vælger at have af mig, og de to ting kan i hvert fald ikke være rigtige på samme tid. Jeg er også nødt til lige at sige en anden ting. Der var mange ting, der ikke var rigtige i det, hr. Anders Samuelsen sagde, men jeg kan nok ikke nå det hele igennem. Men en ting, der i hvert fald ikke er rigtig, og det burde hr. Anders Samuelsen vide, eftersom han har siddet i Europa-Parlamentet, er, at jeg vælger at gøre tingene, som jeg gerne vil have det. Nej, hr. Anders Samuelsen må vide det, ligesom hr. Kristian Thulesen Dahl må vide det, at hvis et område er reguleret af en såkaldt EU-forordning, har det direkte retsvirkning i Danmark, og det vil sige, at hvis ikke man kan finde nogen jurister i vores eget system, bl.a. Justitsministeriet, som mener, man kan vinde en sag ved Domstolen,

har man rent faktisk pligt til at administrere efter den lovgivning, der gælder, og det er i det her tilfælde den forordning. Det er den pligt, man har, og jeg mener ikke bare, det er et valg, for regeringen kan ikke administrere i modstrid med den lovgivning, der gælder. Jeg skal bare minde om, at man en gang før har prøvet at lade være med at give borgerne de rettigheder, de har, men det slap man ikke særlig godt af sted med, og derfor er regeringen forpligtet til ikke at handle imod bedre vidende, men rent faktisk administrere i overensstemmelse med den lovgivning, der gælder. Så det har ikke noget med mig at gøre, det har noget at gøre med den lovgivning, som hr. Anders Samuelsen jo så udmærket må kende, eftersom han selv har sidet i Europa-Parlamentet.

Nu til spørgsmålet, som vedrører PSO-afgiften: Det er jo velkendt, at Liberal Alliance ikke er så optaget som os andre af at have ambitiøse mål for den vedvarende energi og vores klima- og energipolitik, og derfor er det jo også velkendt, at man ikke engang synes, at der skal være en PSO-afgift. Det synes jeg er et fair synspunkt, men vi er lodret uenige. Vi mener, at vi skal leve op til vores klimaforpligtelser, ikke kun på grund af klimaforpligtelser, men også på grund af alle de fornuftige, gode job, der er i det her, og derfor er jeg stadig optaget af at fortælle de mennesker, som troede, de skulle have gode job i vedvarende energi-sektoren, at de alligevel ikke er der, for nu har nogle af partierne skiftet holdning.

Kl. 13:54

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:54

Anders Samuelsen (LA):

Jamen det var jo ikke det, jeg spurgte om. Nej, jeg spurgte helt konkret, om statsministeren synes, det er tryghed for en virksomhed, at man har udsigt til at skulle betale 12.000 kr. om året pr. medarbejder i PSO, jævnfør det eksempel, som hr. Lars Løkke Rasmussen kom med, når det nu viser sig, at det er 47.000 kr. om året. Jeg kan også spørge på en anden måde: Synes statsministeren, det er udtryk for tryghed om rammerne for familierne i Danmark, at man har udsigt til en ekstra regning på 1.200 kr. med det energiforlig, som man lagde stemmer til? Og ja, Liberal Alliance lagde ikke stemmer til det, fordi vi vidste, at det her ville gå galt. Nu viser det sig, vi havde ret, nu er regningen – ser det ud til – på 3.500 kr. om året. Er det statsministerens definition af tryghed? Svar venligst på spørgsmålet.

Kl. 13:55

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:55

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Min definition af tryghed er, at borgerne kan regne med politikerne. Og når vi vedtager et stykke lovgivning og ovenikøbet gør det bredt, kan man regne med, at det ikke bare bliver ændret. Det er min definition af tryghed, og derfor må jeg sige, at jeg ikke kan være skuffet over Liberal Alliance. De stemte ikke imod, fordi de var uenige i nogle af de her beregninger, de stemte formentlig imod, fordi de ikke ønskede, at vi skulle være så ambitiøse i vores klima- og energipolitik. Sig det dog, som det er. Det, som jeg tror borgerne allerhelst vil have, er, at vi, når vi vedtager lovgivning, står fast på det, særlig når vi vedtager det med brede flertal. Jeg synes, det er rimeligt, at borgerne forventer det, og det er det, jeg forbinder med tryghed.

Kl. 13:56

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen, sidsterunde.

Kl. 13:56

Anders Samuelsen (LA):

Det er en vrøvlesang fra statsministeren. Altså, statsministeren siger, det er vigtigt, at borgerne kan stole på politikerne. Hvad var det, I lovede borgerne? Det var en stigning på 1.200 kr. om året. Hvad er det, de får? Det er en stigning på 3.500 kr. om året. Så har man jo ikke levet op til det, man lovede, det, man forudsagde, det, der var forudsætningerne for den aftale, man indgik. Hvad var det, man stillede virksomhedsejerne i udsigt? Det var de her omkring 12.000 kr. om året i PSO-afgift. Nu bliver det så 47.000 pr. medarbejder. Er det at leve op til det, man har lovet? Hvordan i alverden kan statsministeren påstå det?

Derfor må jeg vende tilbage til det, jeg sagde fra starten: Statsministeren er ligeglad med, at forudsætningerne er skredet. Der er ikke en stigning på 100 mio. kr. om året i PSO-afgift, men på 1,2 mia. kr. Statsministeren er ligeglad med, at regningen ikke er 12.000 kr. om året i PSO-afgift pr. medarbejder, men 47.000. Man er ligeglad med, at en familie ikke får en ekstraregning på 1.200 kr., men på 3.500 kr. Og så er man i øvrigt ligeglad med, hvad Folketinget vedtager. Men vil ikke engang løfte en finger for at gå ned i EU-systemet, som statsministeren kender så godt, og prøve at få ændret de tåbelige regler. Og hvorfor skal vi i Folketinget stemme om en lovgivning, hvor statsministeren på forhånd har bestemt sig for at ville ignorere udfaldet af afstemningen?

Kl. 13:57

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:57

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg bliver nødt til at sige, at jeg ikke kan stå her og forhandle med hr. Anders Samuelsen om tallene i forhold til PSO'en. Det, jeg i hvert fald kan konstatere, er, at jeg jo ikke vil klandre Liberal Alliance for det. De har ikke på noget tidspunkt ønsket at tage ansvar for en ambitiøs klima- og energipolitik. Det er jo fair nok, det er deres synspunkt. Men jeg synes, det er besynderligt, at Venstre den ene dag sidder og har nogle ambitioner i forhold til andelen af vedvarende energi, og den næste dag er parate til at løbe fra det. Jeg synes, man skylder de mennesker, som har job i den her branche, at forklare, hvordan det egentlig kan være. Det er det, jeg forbinder med tryghed, og det var det, jeg blev spurgt om.

Kl. 13:58

Formanden:

Så er det hr. Lars Barfoed som konservativ leder.

Kl. 13:58

Spm. nr. US 56**Lars Barfoed (KF):**

Først vil jeg gerne kvittere statsministeren for det, statsministeren sagde om aftalen om erhvervsuddannelser, som jo lige er landet her i nat, tror jeg, det var, i hvert fald sen aften. Jeg synes, det er en rigtig god aftale, vi har fået om erhvervsuddannelserne, der skaber nogle gode perspektiver for at uddanne de unge i Danmark. Tak for det.

Temaet for det politiske arbejde i øvrigt her i Folketinget frem mod sommeren er jo i høj grad: Hvordan kan vi skabe vækst, jobs og velstand til danskerne? Derfor synes jeg det er lidt underligt, at statsministeren i dag virker sådan lidt stridslysten, når det handler om de sager. Altså, statsministeren er chef for en mindretalsregering, der ovenikøbet på det seneste er blevet endnu mere mindretalsregering end før, og så burde man jo ikke være så stridslysten. Så skulle man

jo i virkeligheden række hånden frem til et samarbejde om de her temaer.

Når vi fra det Konservative Folkepartis side f.eks. har været optaget af, at der nu er en Produktivitetskommission, der er kommet med en rapport, der siger, at det nok kunne betale sig at lave noget mere udbud, og vi har udtalt os positivt om det i pressen, og jeg så nu fra statsministeren hører, at det skulle være en religion for os at privatisere, må jeg sige: Nej. Det har aldrig været en konservativ religion. Vores ønske er bare at få en offentlig sektor, der udnytter ressourcerne så godt som muligt, og kan vi konkurrenceudsætte, så vi kan teste, om private kan gøre det bedre og billigere, skal vi da gøre det.

Vi får også at vide af statsministeren i dag, at når vi henvender os til energiministeren, fordi forudsætningerne for energiforliget har ændret sig, så det bliver meget dyrere for virksomhederne og borgerne, end vi havde regnet med, løber vi fra aftaler – vi har skiftet holdning. Nej. Det Konservative Folkeparti står fast på de klimapolitiske målsætninger, som vi har. Vi er jo lige blevet enige om en klimalov, men vi siger netop også i den klimalov, at vi skal overholde det, at konkurrenceevne og arbejdspladser skal fastholdes i Danmark, som en forudsætning for at nå klimamålene.

Så jeg vil gerne spørge generelt: Er statsministeren ikke med på, at vi bredt set må se på afgifter i det her samfund, fordi de et eller andet sted er en belastning for konkurrenceevne og arbejdspladser?

Kl. 14:00

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:00

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes, det er helt fair, at man gerne vil kigge på nogle af de diskussioner, der har været i forhold til PSO'en. Jeg synes, det er fuldstændig fair. Det, jeg synes er besynderligt, er ikke det, som hr. Lars Barfoed gør nu, men det, at man som Venstre går ind og siger: Vi vil gerne ændre hele den aftale, som vi med åbne øjne sad i et forhandlingslokale og blev enige om for ganske kort tid siden. Det er det, der generer mig.

Derfor vil jeg gerne kvittere meget positivt for, at hr. Lars Barfoed så tydeligt siger, at man ikke løber fra de aftaler, man har lavet om klima- og energipolitikken. Og jeg vil bare gøre opmærksom på, at det er lodret modsat det, som man må forstå hr. Lars Løkke Rasmussen er i gang med.

Det, jeg er optaget af på det her område, er jo, at vi har lavet brede aftaler, at vi skal overholde de brede aftaler, og at vi i forligskredsen selvfølgelig skal kunne diskutere de udfordringer, der opstår undervejs. Det gør vi gerne. Jeg tror ikke, det her er det rigtige sted at stå og diskutere tal eller forudsætninger for de her beregninger, for det synes jeg netop man skal gøre, når man sidder ved et bord, hvor man kan snakke med hinanden mere direkte.

Kl. 14:01

Formanden:

Hr. Lars Barfoed.

Jeg skal bede om lidt mere ro bag i salen.

Kl. 14:01

Lars Barfoed (KF):

Jamen det er jo også for at drøfte den situation, der er opstået, at vi har henvendt os til energiministeren, for det kan blive en belastning for arbejdspladser og konkurrenceevne, hvis virksomhedernes omkostninger stiger mere, end de havde regnet med. Men helt generelt mener vi jo også i Det Konservative Folkeparti, at når nu vi skal til at diskutere konkurrenceevne og vækst, så bliver vi også nødt til at se på, at vi i Danmark har det højeste skattetryk i verden.

Så ved jeg godt, at statsministeren om et øjeblik siger: De Konservative tænker aldrig på andet end skatter. Men det kan ikke være anderledes, end at når vi skal diskutere vækst i vores virksomheder, så er det de offentligt pålagte skatter og afgifter, som er meget afgørende for deres konkurrenceevne. Man overser tit det med afgifterne. Altså, vi har nok i Danmark de højeste afgifter i hele verden, de udgør faktisk over 30 pct. af det samlede provenu. Og derfor er det, jeg spørger: Når vi nu har betydelig højere afgifter i Danmark generelt, ikke bare på energiområdet, men også fødevareravgifter, ville det så ikke være et godt tema at tage fat på under de vækstforhandlinger, som vi skal have her i foråret, at nedsætte afgiftstrykket i Danmark?

Kl. 14:02

Formanden:

Der er kun 3 minutter tilbage af spørgetimen, kunne vi ikke godt lige få ro i de 3 minutter?

Statsministeren.

Kl. 14:02

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Vi har jo tidligere diskuteret afgifter, også med Konservative, og vi har også ændret nogle af de afgifter, som VK-regeringen bl.a. fik indført, og det er vi meget tilfredse med. For selvfølgelig skal man kigge på afgiftsstrukturen. Problemet er jo altid, at hvis man skal sænke en skat, skal man finansiere det. Man skal finde finansieringen et eller anden sted, og der har Konservative valgt den finansiering, at de er parate til at skære ned i den offentlige sektor for så at kunne finansiere nogle skattelettelser. Det er Konservatives synspunkt.

Det er ikke regeringens synspunkt. Vi ønsker ikke at skære ned i den offentlige sektor. Vi ønsker at effektivisere og blive bedre og få mere ud af skattekrone, men dybest set ønsker vi jo faktisk år for år at bruge flere penge i den offentlige sektor. Det vil sige, at hvis man er parat til bare at skære ned i den offentlige sektor, kan der sikkert godt blive råd til nogle skattelettelser, men nok ikke helt i den størrelsesorden, som Konservative Folkeparti nogle gange foreslår. Men vi er ikke parate til år for år at fyre og skære ned i den offentlige sektor, og jeg synes, det ville klæde Konservative Folkeparti, og Venstre for den sags skyld, at forklare, hvor det er, man skal skære ned. Hvem er det, der ikke længere skal være i den offentlige sektor, og som skal betale for de skattelettelser, som man er så optaget af?

Kl. 14:04

Formanden:

Hr. Lars Barfoed, sidste runde.

Kl. 14:04

Lars Barfoed (KF):

Det, vi har foreslået, er sådan set ikke at skære ned. Det er bare at fastholde det offentlige forbrug på det, det er i øjeblikket, reguleret for pris- og lønstigninger, og på den måde få plads i den samlede økonomi til at sænke skatter og afgifter. Og det med afgifterne er altså vigtigt. Det er jo ikke kun et spørgsmål om, at det er omkostninger. Det er også et spørgsmål om, at det skaber en masse bureaukrati. Vi har i Danmark efterhånden udviklet nogle afgifter bl.a. på fødevarerområdet, der er så bureaukratiske i deres indretning, at det dræner både den offentlige sektor, hvor man skal administrere det, og virksomhederne for ressourcer.

Altså, bare for at tage et eksempel: Der er afgift på mandler med skal, men hvis skallen bliver taget af, er afgiften endnu højere. Og hvis mandler er uden skal og hakkede, er der en afgift på 33 kr. Pistacienødder med skal er uden afgift, men hvis en pistacienød er uden skal, er der en afgift på 18 kr. Sådan kan man tage det ene område efter det andet, nødder, flødeboller og alt muligt andet, hvor det er dybt, dybt komplicerede vurderinger, virksomhederne skal stå

med hver eneste dag for at finde ud af det. Kunne vi ikke tage at afbureaukratisere og sænke afgifter i Danmark, så vi får mindre grænsehandel og mindre bureaukrati og virksomhederne får stærkere konkurrenceevne?

Kl. 14:05

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 14:05

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Nu er det jo ikke så lang tid siden, trods alt, De Konservative selv sad i regering. Nu tør jeg ikke gå ind i de der enkelte afgifter, som er blevet remset op her, men er hr. Lars Barfoed helt sikker på, at nogle af de afgifter og strukturen omkring dem ikke er noget, som hans egen regering har opfundet? Er han helt sikker på, at der ikke også var mystiske og besværlige måder i forbindelse med fedtafgiften, som vi jo siden hen har ryddet lidt op i sammen? Jeg tror ikke, den tidligere regering kan sige sig fri for det, så derfor må jeg bare hen-vise til, at man har haft mange år, hvis man ønskede at rydde op i det her. Det blev kun mere og mere kompliceret, da VK havde ansvaret.

Kl. 14:06

Formanden:
Spørgetimen er sluttet. Tak til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 19:
Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse om livs-truende sygdomme.**

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Anmeldelse 20.02.2014).

Sammen med dette punkt foretages:

**3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 20:
Forespørgsel til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold om indvandring og de langsigtede konsekvenser heraf.**

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 20.02.2014).

Kl. 14:06

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, be-tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Ændring af krave-ne til godkendelse som kørelærere).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 10.12.2013. Betænkning 06.02.2014).

Kl. 14:06

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet. Vi går til af-stemning.

Kl. 14:07

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), tiltrådt af et andet mindretal (V og KF), og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 40 (V, EL og KF), imod stemte 68 (S, DF, RV, SF, LA og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Derefter stemmes om ændringsforslag nr. 2, stillet af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 100 (S, V, DF, RV, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3-5, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår derefter, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditlån og realkredit-obligationer m.v. og lov om finansiel virksomhed. (Regulering af refinansierungsrisiko for realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer og særligt dækkede obligationer m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 28.11.2013. 1. behandling 13.12.2013. Betænkning 18.02.2014. Omtrykt. Ændringsforslag nr. 11-14 af 24.02.2014 uden

for betænkning af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)).

Kl. 14:08

Forhandling

Formanden:

Erhvervs- og vækstministeren har meddelt mig, at han ønsker at tage ændringsforslag nr. 6 og nr. 8-10 i betænkningen tilbage.

Ønsker nogen at genoptage disse forslag?

Det er ikke tilfældet, og så er ændringsforslagene bortfaldet.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:08

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL), om ændringsforslag nr. 11 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren, om ændringsforslag nr. 4 tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL) og om ændringsforslag nr. 12 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (DF), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 13 (DF), imod stemte 88 (S, V, RV, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 8 (EL).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 13 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren, om ændringsforslag nr. 7, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL) eller om ændringsforslag nr. 14 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Vi skal straks videre til en første behandling, så hvis samtalerne ovre i galleriet kan afdæmpes, er det godt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfremme og regionaludvikling. (Ophævelse af reglerne om industrisamarbejde i

forbindelse med anskaffelse af forsvarsmateriel og forsvarstjenesteydelser).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).
(Fremsættelse 06.02.2014).

Kl. 14:10

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kim Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Det primære formål med det lovforslag, vi her har til første behandling fra erhvervsministerens hånd, er at sikre, at danske regler om industrisamarbejde på området for forsvarsmateriel er korrekte i forhold til EU-retten. Med lovforslaget ophæves § 18 i lov om erhvervsfremme og regional udvikling, og ophævelsen af den paragraf betyder, at erhvervs- og vækstministeren ikke længere kan fastsætte regler for industrisamarbejde, når det handler om anskaffelse af forsvarsmateriel og/eller tjenesteydelser fra udenlandske leverandører. Som reglerne er i dag, stilles der krav om industrisamarbejde ved anskaffelse af forsvarsmateriel og tjenesteydelser, når ordren er på 5 mio. kr. eller derover.

Samtidig ophæves de gældende regler for industrisamarbejde, som der er udstedt et cirkulære og en bekendtgørelse om. Fremover vil grundlaget for industrisamarbejdet derfor alene bestå af administrative retningslinjer fastsat af erhvervs- og vækstministeren. Det bliver derfor kun muligt at stille krav om industrisamarbejde med virksomheder i Danmark, hvis en konkret vurdering viser, at det er nødvendigt for at varetage væsentlige danske sikkerhedsinteresser.

I Venstre støtter vi regeringens bestræbelser på at justere de danske regler, sådan at vi kommer til at leve op til EU-retten. Det er glædeligt, at vi også med lovforslaget bevæger os væk fra et generelt krav om samarbejde ud fra en bestemt beløbsgrænse og over til at vurdere hver enkelt sag for sig. Det mener vi skaber et mere åbent og friere marked baseret på konkurrence.

Men vi er dog også opmærksomme på, at der jo i en del af høringssvarene er udtrykt bekymring for, at danske underleverandører og nicheproducenter vil opleve en reduktion i omfanget af industrisamarbejde med udenlandske leverandører. I Venstre er vi helt klar over, at den danske forsvarsindustri i sin struktur er ganske anderledes sammensat end den tilsvarende industri i de større EU-lande. Vi ved også, at danske virksomheder kun i et meget begrænset omfang leverer fuldt ud færdige løsninger og udstyr til det danske forsvar. Til gengæld indgår danske virksomheder ofte som højt specialiserede nicheproducenter og underleverandører til den internationale våbenindustri. Fortsat samarbejde inden for industrien er derfor enormt vigtigt for danske virksomheder af hensyn til beskæftigelsen og innovationen inden for sektoren. Det drejer sig om værdiskabelse, eksport og danske arbejdspladser.

Vi er derfor også glade for, at der i vurderingen af væsentlige danske sikkerhedsinteresser nu bliver mulighed for netop at belyse den danske forsvarsindustri betydning, herunder dens størrelse og kompetencer. Dermed kan vi fortsat varetage danske interesser i forhold til branchen og i forhold til arbejdspladser. Vi er tilfredse med, at det i forhandlinger med regeringen – efter pres fra ikke bare Venstre, men også andre partier – er lykkedes at sikre disse interesser.

Men inden glæden springer fuldstændig ud i et vildt blomsterflor, vil vi også gerne dryppe en enkelt dråbe malurt i bægeret og henvise til høringsperioden for lovforslaget. Forslaget blev sendt i høring kort før jul med frist den 17. januar. Når man tænker på, at det også har været jul og nytår, er det altså en kort frist for organisationer og

myndigheder at skulle afgive høringssvar inden for – faktisk kun omkring 12 dage. Vi synes ikke, det er en rimelig høringsfrist, og vi synes, det ville klæde regeringen i højere grad at gøre sig umage for at leve op til sine egne intentioner om god regeringsførelse.

Men substansen i lovforslag nr. L 132 er vi i Venstre enige i, og derfor skal jeg på mit partis vegne give lovforslaget vores støtte.

Kl. 14:15

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Benny Engelbrecht som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Jeg deler den foregående taler, hr. Kim Andersens, vurdering af, at den danske forsvarsindustri på mange måder er forskellig fra en række af de øvrige europæiske lande, al den stund vi ikke laver krudt og kugler eller kampvogne, men derimod netop laver langt mere avancerede produkter, som typisk indgår i helheder i våbentechnologier, og derfor også har andre perspektiver end alene det rent militære.

Derfor er der selvfølgelig en række interesser, som gør sig særlig gældende i forhold til det danske område. Så når vi køber forsvarsmateriel, er vi selvfølgelig til stadighed opmærksomme på, at vi også varetager nationale sikkerhedsinteresser i forbindelse med det. Og den bedste måde at sikre en sådan kompetent forsvarsindustri, som vi gerne vil have i Danmark, er ved at sikre, at der er en åben konkurrence og et tæt sammenspil mellem forsvaret og industrien. Det synes jeg også at vi må sige at der er. Det internationale marked for forsvarsmateriel er altså ikke sådan som andre markeder. Vi kan ikke bare forvente, at vi kan åbne frit op, og derfor er det naturligt nok præget af, at hver enkelt nation ønsker at sikre sin egen nationale forsvarsindustri på bedst mulig måde.

Kommissionen har som bekendt kritiseret det regelsæt, der er for tiden i Danmark for industrisamarbejde, med hjemmel i lov om erhvervsfremme og har gjort opmærksom på, at det ikke er i overensstemmelse med EU-retten. Derfor har regeringen fremsat det forslag, der foreligger nu, og som vi debatterer i dag, om, at de gældende regler for industrisamarbejdet helt ophæves og erstattes af administrative retningslinjer, som sikrer overensstemmelse med EU-retten. Det vil med andre ord sige, at vi ved at afskaffe en lovgivning kommer i overensstemmelse med EU-retten. Det er en praktisk måde at gøre det på og i overensstemmelse med, hvordan man gør det i en række andre lande. Det indebærer, at man i fremtiden, når man skal anskaffe forsvarsmateriel, skal foretage en konkret vurdering af industrisamarbejdet og af, om industrisamarbejdet er nødvendigt for varetagelsen af væsentlige nationale sikkerhedsinteresser.

Det er i forbindelse med debatten her allerede nævnt af hr. Kim Andersen, at der har været en relativt kort høringsfrist om det her lovforslag. Det, der er lovforslagets konkrete indhold, er jo ikke særlig omfattende. Det er alene, at man foreslår at ophæve den nuværende § 18 i lov om erhvervsfremme og regional udvikling, som bemyndiger erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte regler for industrisamarbejde, og samtidig slår fast, at der fremover vil blive udstedt administrative retningslinjer for industrisamarbejdet. Men vi skal huske på, at det sker på baggrund af, at der tidligere har været et andet og mere omfattende lovforslag med en længerevarende høring, hvor man på baggrund af de høringssvar, der kom, og på baggrund af samtaler med Folketingets partier og derigennem dialog fandt frem til, at den løsning, som vi fremlægger nu, er langt bedre.

Derfor synes jeg også – set under hensyntagen til, at der jo er vaserende interesser, som af forskellige årsager skal afklares relativt hurtigt, og ikke mindst fordi vi lægger op til en ikrafttræden af de nye administrative retningslinjer allerede pr. 1. april 2014, altså om

ganske kort tid – at det sådan set er fornuftigt nok, når man nu var nået frem til en alternativ løsning, som der er meget bred politisk tilslutning til, hvilket vi også regner med at denne debat vil vise, at få gennemført høringen relativt hurtigt. Og jeg må sige, at når man umiddelbart læser høringssvarene igennem, tyder de også på, at der generelt er en ret positiv modtagelse af denne måde at angribe tingene på – i modsætning til det, som det tidligere forslag indebar.

Alt i alt skal jeg sige, at Socialdemokraterne er godt tilfredse med det forslag, der er fremsat. Vi støtter selvfølgelig forslaget og ser i øvrigt frem til den her debat.

Kl. 14:20

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen jeg skal da ikke ødelægge den gode stemning ved, at det her er et lovforslag fra regeringen, som vækker sympati i store dele af Folketinget, uanset hvilken baggrund vi har.

Det er jo sådan, at Kommissionen for længe siden har fremsat kritik af de danske regler, idet man mente, det var i strid med EU-retten, at Danmark praktiserede det på den måde, vi gjorde, set i forhold til at sikre, at det her industrisamarbejde fungerede til gavn for de danske virksomheder.

Kritikken har jo så gjort, at der i en periode har været store frustrationer og stor bekymring for, hvorvidt det her kunne gå hen og betyde, at vi i Danmark ville miste arbejdspladser, fordi vi ikke ville være i stand til at stille de samme krav om modkøbsydelse i forbindelse med indkøb af forsvarsmateriel som andre.

Derfor er det glædeligt, at vi så i dag kan se, at vi får et lovforslag, som ovenikøbet medfører mindre lovregulering, fordi vi jo faktisk med det her lovforslag ophæver en paragraf i loven om erhvervsfremme. Og det er jo selvfølgelig fornuftigt, at vi får mindre detailregulering.

Men vi ved jo selvfølgelig også godt, at det betyder, at der kommer nogle administrative retningslinjer, som er udvidet set i forhold til den måde, hvorpå man kan vurdere, hvornår det tjener danske interesser at få de her ting i funktionsudbud og i udbud i det hele taget.

Vi synes i Dansk Folkeparti, det er fornuftigt, at vi har fået den her løsning på det. Vi synes også, at det er kreativt – det må man jo sige det er, når vi kommer ud af en juridisk klemme, et lille minislagsmål med EU, ved at fjerne en paragraf i en del af den danske lovgivning. Og hvis ikke der skal mere til, vil vi da gerne se frem til mere af den slags fra regeringens side. Men Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 14:22

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 14:22

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Når vi køber ind til forsvaret i Danmark, har vi ikke kun interesse i at købe billigst muligt. Vi har også en sikkerhedspolitisk interesse i, at Danmark har sin egen forsvarsindustri. Derfor kan man i dag lave såkaldte modkøb, så udenlandske virksomheder, når de skal levere til det danske forsvar, skal samarbejde med den danske forsvarsindustri. Det sikrer den danske forsvarsindustri og de arbejdspladser, der er der, når forsvaret skal investere i nyt materiel.

Af hensyn til konkurrencen – og en rimelig konkurrence på det europæiske marked – og dermed også af hensyn til at få mest muligt

for pengene må Danmark ikke stille modkøbskrav ved alle mulige former for indkøb. Eksempelvis er det ikke varetagelse af danske sikkerhedsinteresser, når forsvaret køber strømper eller T-shirts eller noget andet almindeligt. Det har man kunnet indtil nu, men det afskaffer vi med den her lovændring. I stedet for vil man med den her lov ved hver enkelt indkøb lave en konkret vurdering af, om det har med varetagelse af sikkerhedsmæssige interesser at gøre eller ej. Det bliver Erhvervs- og Vækstministeriet, der skal forestå at lave den vurdering og så også forestå at lave en modkøbsaftale med den udenlandske leverandør. Vi kan støtte op om lovforslaget, som det ligger, og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 14:24

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Steen Gade som SF's ordfører.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Tak. Som andre ordførere har forklaret, handler lovforslaget om at ophæve en generel regel, vi har haft her, om industrisamarbejde i forbindelse med indkøb af militært isenkram. Den ophæves, fordi den ikke er i overensstemmelse med EU-reglerne – det er jo sådan set rimelig logisk, at den ikke er i overensstemmelse med EU-reglerne – og i stedet indføres en ad hoc-beslutningsproces, kan man sige, hvor man de steder, hvor man kan påberåbe sig sikkerhedspolitiske argumenter, kan kræve et industrisamarbejde. Det lyder både rimeligt og som en fornuftig håndtering af sagen, og SF støtter.

Kl. 14:25

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Nikolaj Villumsen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Nikolaj Villumsen (EL):

Tusind tak for det. For tiden er der jo en stor diskussion om privatiseringen af forskellige dele af fællesskabets ejendom. Det er meget få partier, som står helt fast med hensyn til at værne om fællesskabets værdier, men ofte bliver der talt om at sælge den fælles ejendom til private. I den her sammenhæng har det her forslag være befriende. Vi har nemlig en fælles front i Folketinget mod ureguleret konkurrence i forsvarsindustrien. Jeg håber, at den store omsorg, der er for vores forsvarsindustri herhjemme, som har vist sig at være bred i Folketinget, vil smitte af på andre dele af vores samfund. For når ureguleret liberalisme ikke er godt i forsvarsindustrien, er det mon så godt i vores børnehaver, vores ældrepleje, på plejehjem og skoler? Nå, nok om den grundlæggende debat. Den tror jeg at vi får rig lejlighed til at tage andre dage.

Enhedslisten kan sige, at vi støtter det her forslag, som jo grundlæggende handler om de regler, der skal være for indkøb af militært udstyr, det såkaldte industrisamarbejde. Enhedslisten ønsker, at vi i fremtiden også skal have mulighed for at kræve modkøb ved indkøb af militært udstyr, men vi frygter, at vi med det her lovforslag, selv om det bliver vedtaget, faktisk kan risikere at få et pres på vores krav om modkøb. Vi ved jo, at Europa-Kommissionen er opmærksom på det her område, og at de ikke kan lide den hidtidige praksis i Danmark med krav om modkøb, som da man eksempelvis købte F-16-flyene for år tilbage.

Der er ikke nogen grund til at tro, at man fra EU's side vil være mindre opmærksom på forsvarsindustrien i fremtiden, faktisk tværtimod. På EU-topmødet i december aftalte vores egen statsminister med andre EU-ledere, at det indre marked for militærindustrien skal styrkes. Det er jo netop det her indre marked, som er i modstrid med,

at Danmark kræver modkøb, når et flertal af Folketingets partier med undtagelse af Enhedslisten eksempelvis snart planlægger at bruge 20-30 mia. kr. på at købe nye kampfly.

Kampflyene er jo egentlig et konkret eksempel på, hvad det her kan få af betydning, hvad EU's krav kan få af betydning i fremtiden. Det bliver en gigantisk investering. Indkøbet af kampfly svarer nok cirka til investeringen i Øresundsbroen til Sverige. For prisen af bare et kampfly til omkring 1 mia. kr. ville man kunne få 4.747.000 timers hjemmehjælp, man ville kunne få 2.170 ekstra lærere i folkeskolen i 1 år, man ville kunne bygge 33 havvindmøller, som ville være nok til at dække Aalborgs energiforbrug i 20 år – altså et gigantisk beløb bare for et enkelt kampfly. Det er en voldsom investering, og det er en investering, som der desværre ikke er så meget fokus på, så meget debat om, men det er jo et konkret eksempel på, at kravet om modkøb kan blive meget, meget tydeligt. For når debatten engang imellem kommer op, siger forsvarsministeren, at der ikke er noget problem i den her store udskrivning for statskassen, fordi vi får arbejdspladser for pengene. Det er så godt nok dyrt købte arbejdspladser kommet ved krav om modkøb ved brug af de her 20-30 mia. kr., men o.k., det er trods alt arbejdspladser.

Spørgsmålet er så nu, om forsvarsministeren overhovedet kan bruge det her argument fremover, for det aner vi jo grundlæggende ikke. Det vil være op til en vurdering fra EU, om Danmark kan kræve modkøb og godkendes. Og hvis vi ikke bliver godkendt, risikerer vi at bruge 20-30 mia. kr. – et voldsomt beløb – uden at få en eneste dansk arbejdsplads for pengene. Der er altså tale om en meget alvorlig situation – en alvorlig situation, som gør, at jeg også vil opfordre Folketingets partier til at genoverveje, om eksempelvis den dyre plan om indkøb af nye kampfly virkelig skal opretholdes.

Vi står i en situation, hvor der er en høj arbejdsløshed i Danmark, så ønsker man virkelig at bruge 20-30 mia. kr. og risikere ikke at få en eneste arbejdsplads for pengene? Det er jo det, Folketingets partier bør spørge sig selv om. Jeg ønsker det ikke, og jeg tror heller ikke de fleste danskere ønsker det, men det er det, der er situationen, det er det, EU kræver. De kræver, at vi retter ind, og desværre kan det blive resultatet, selv om det her lovforslag vedtages i Folketinget.

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak. Med lovforslag nr. L 132 ophæves § 18 i lov om erhvervsfremme, som bemyndiger ministeren til at fastsætte regler for industrisamarbejde i forbindelse med forsvarrets anskaffelser af forsvarsmateriel og forsvarstjenesteydelser fra udenlandske leverandører. Lovforslaget er en konsekvens af, at dansk lovgivning ikke har været i overensstemmelse med EU-lovgivningen. Jeg vil gerne sige, at industrisamarbejde ikke er noget, som vi er synderlig begejstret for i Danmark, og jeg må indrømme, at jeg personligt heller ikke køber alle de argumenter, som jeg har hørt i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag – jeg vil i øvrigt gerne takke ministeren for at have indkaldt til flere møder om det. Argumentet er altså, at det er vigtigt, at man stiller krav om modkøb til udenlandske leverandører, når man køber forsvarsmateriel. Nogle af argumenterne, der er blevet brugt, er sikkerhedsmæssige argumenter, og så er der nogle argumenter, som handler om, at det er vigtigt for danske arbejdspladser.

Alt andet lige må sådan nogle krav om modkøb gøre, at det køb, man selv foretager sig, bliver dyrere. Det vil sige, at regningen til skatteborgerne bliver større, skatteborgerne skal betale mere i skat, og det betyder altså, at der er nogle arbejdspladser i nogle andre sek-

torer, som ikke bliver oprettet, fordi man bruger flere offentlige kroner. Så argumentet om, at industrisamarbejde er vigtigt for at skaffe arbejdspladser sådan overordnet set, køber jeg ikke. Det kan godt være, det skaffer nogle arbejdspladser i nogle bestemte virksomheder, men overordnet set er det ikke noget, som jeg tror på øger den samlede beskæftigelse. Så er der det sikkerhedsmæssige argument, og det kan der måske være noget om. En forklaring, jeg har hørt, var, at det var vigtigt, at vi havde dansk forsvarsteknologi i danske fly og tanks, og hvad det nu måtte være, for hvis vi f.eks. brugte amerikansk teknologi, kunne amerikanerne i princippet lukke ned for den her teknologi. Ja, amerikanerne kunne gøre så meget ved Danmark, hvis de havde lyst til det, men det forventer vi jo nok ikke at de gør.

Når LA alligevel støtter lovforslaget, er det, fordi vi er under indtryk af, at det her alt andet lige vil medføre mindre industrisamarbejde, og derfor ser vi det som et lille skridt i den rigtige retning. Tak.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lene Espersen for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Tak. Jeg vil også gerne indlede med at takke ministeren for rigtig gode møder, hvor vi har haft mulighed for at forstå, hvad baggrunden er, for at lovforslaget skal ophæves. Det handler om reglerne for industrisamarbejde i forbindelse med anskaffelse af forsvarsmateriel og forsvarstjenesteydelser.

Lovforslaget her ophæver jo de gældende regler for industrisamarbejde, fordi de nuværende regler, som vi også har fået det grundigt gennemgået, er uforenelige med EU-traktatens artikel 346, da gældende regler jo henviser til erhvervsmæssige interesser. Det er ikke foreneligt med konkurrencereglerne, og derfor skal vi have dem ændret.

Vi har noteret os – og synes, det er klogt – at regeringen fremadrettet vil sikre, at der er krav om, at industrisamarbejde foregår, når det er i Danmarks væsentlige sikkerhedsmæssige interesse, på linje med de administrative regler, der for øvrigt gælder i de fleste andre EU-lande. Grundlaget for det fremtidige industrisamarbejde vil hvile på den nationale forsvarsindustrielle strategi, og den ventes opdateret hvert andet år. Det er en fornuftig løsning på en udfordring for Danmark, der gerne ser mere konkurrence på dette område, men som også på lige fod med de øvrige medlemmer af EU ønsker at sikre, at man skal kunne beskytte væsentlige sikkerhedspolitiske interesser. Vi støtter derfor lovforslaget og ser frem til det videre arbejde med strategien.

Jeg vil så også gerne sige her, fordi hr. Joachim B. Olsen jo på Liberal Alliances vegne kom med nogle betragtninger om modkøb, at der jo ikke er tvivl om, at en af grundene til, at vi har så ganske stor en forsvarsindustri i dag, faktisk er, at man har stillet krav om modkøb i sin tid. Det har nemlig betydet, at dansk industri ikke kun har været underleverandør, når der har været ordrer i Danmark, men faktisk også, når der har været ordrer i resten af verden, og har af den vej faktisk skabt endnu flere arbejdspladser i Danmark og derfor endnu større skatteindtægter.

Så selv om jeg tror, at hr. Joachim B. Olsen har ret i – isoleret set – at hvis man ser på et enkelt køb, vil det, at man ikke stiller forpligtelser, naturligvis altid påvirke prisen i positiv retning. Jeg tror på længere sigt, at det, at man får etableret formelle samarbejder og også bliver underleverandør på ordrer, der ikke har noget med Danmark at gøre, faktisk er med til at få vores industri til at blomstre. Og for Det Konservative Folkeparti er det meget afgørende, at der stadig

væk er vækst på det her område. Men som sagt har det ikke så meget med det her lovforslag at gøre, det er mere en principiel diskussion.

Jeg vil sige, at jeg synes, at det er rigtig dejligt i dag at opleve, at der er så bred opbakning til forslaget. Der har været noget offentlig polemik om det, så derfor synes jeg faktisk, at det er rigtig godt, at ministeren har fået så klart et mandat.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:36

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil bare understrege, at jeg sådan set ikke er i tvivl om, at det, at man stiller krav om modkøb, har bidraget til, at der er skabt flere arbejdspladser inden for nogle bestemte virksomheder, som beskæftiger sig med det her. Men jeg køber stadig væk ikke argumentet om, at det, at man stiller krav om modkøb, overordnet set hæver beskæftigelsen, for hvis det var sandt, skulle vi jo bare stille krav om modkøb på alle mulige andre områder. Så ville Danmark blive et ufatteligt rigt land, fordi det ville øge beskæftigelsen helt vildt. Sådan fungerer det naturligvis ikke.

Jeg har endda prøvet at søge, men jeg kan ikke rigtig finde noget sådan økonomisk argument, der siger, at det, at man stiller krav om modkøb inden for bestemte brancher, skulle øge beskæftigelsen og velstanden i et land sådan helt overordnet set. Den køber jeg simpelt hen ikke. Så skulle vi i hvert fald til at udbrede det til nogle flere områder, og det tror jeg heller ikke at De Konservative ønsker.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Lene Espersen (KF):

Det er jeg fuldstændig enig med hr. Joachim B. Olsen i. Det, der netop gør sig gældende på det forsvarsindustrielle område, er netop, at der er sikkerhedspolitiske interesser, og derfor bygger de samarbejder, man laver, jo i meget høj grad på tillid til hinanden, troværdighed, kendskab og mangeårigt samarbejde. Og derfor kan det være meget svært for nye virksomheder at komme ind i det, hvis ikke der er den tillid mellem parterne. Så lige præcis på det her område gør der sig nogle lidt, kan man sige særlige vilkår gældende, der både er historisk og sikkerhedsmæssigt betinget. Derfor synes jeg faktisk, det giver god mening.

Men ellers er jeg fuldstændig enig med hr. Joachim B. Olsen. Og vi er jo for øvrigt også tilhængere af fri konkurrence og frie markeder, så det adskiller os ikke.

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til alle ordførerne. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 14:37

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg vil gerne have lov til at takke for den overvældende opbakning til forslaget. Det er jo et forslag om at afskaffe en lov og så i stedet for indføre en række administrative rettigheder for bl.a. regeringen. Og med så bred opbakning til den procedure er det jo meget inspirerende. Jeg ved ikke, om vi skal prøve at finde andre områder, men det bliver nok vanskeligt at få lige så stor konsensus omkring dem; men i hvert fald på dette område takkes der mange gange for det.

Så vil jeg sige, at der er blevet brugt vidt forskellige begrundelser for, hvorfor man har tilsluttet sig, og jeg synes, at alle sammen er gode. Men må jeg ikke bare her til sidst gøre den konservative ordfø-

rers ord til mine også, nemlig at vi i den her forbindelse, når vi taler om dansk industri og dansk forsvarsindustri, faktisk har noget, som er væsentligt, og også noget, som er værd at bevare fremadrettet.

Derfor skal vi også have det for øje – ud over at vi selvfølgelig har lavet den her lovgivning, med henblik på at vi skal være i overensstemmelse med EU-regler og andet – at vi, selv om vi får øget konkurrence, har øjnene stift rettet mod, at vi har en stærk forsvarsindustri herhjemme. Det vil være godt for Danmark, godt for danske arbejdspladser, og i det hele taget godt for den industri, som i forvejen har nogle trange vilkår.

Men tak for opbakningen.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til erhvervs- og vækstministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed og forskellige andre love. (Gennemførelse af kreditinstitut- og kapitalkravsdirektiv (CRD IV) og ændringer som følge af den tilhørende forordning (CRR) samt lovgivning vedrørende SIFI'er m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).
(Fremsættelse 07.02.2014).

Kl. 14:39

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lovforslaget vedrører gennemførelse af kreditinstitut- og kapitalkravsdirektivet og ændringer som følge af den tilhørende forordning samt lovgivning vedrørende systemisk vigtige finansielle institutter – hvad det så end er.

Værsgo til Venstres ordfører, hr. Kim Andersen.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak for det. Med dette meget omfattende og detaljerede lovforslag indføres en række stramninger og reguleringer af den finansielle sektor. Forslaget ligger i forlængelse af de initiativer, der er taget i EU-regi for at polstre den finansielle sektor. Mange af de stramninger er desuden i tråd med Baselkomiteens anbefalinger, dvs. det, man i daglig tale kalder Basel III. Endelig indfører lovforslaget en række af de stramninger, som blev aftalt mellem regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti i forbindelse med vedtagelsen af det, vi kalder bankpakke VI.

Forslaget indeholder dels en række generelle ændringer, som gælder for alle finansielle virksomheder, dels en række ændringer, som berører de systemisk vigtige finansielle institutter, de såkaldte SIFI'er. Så hr. formand, her var forklaringen.

En væsentlig del af lovforslaget udgør nye krav til virksomheder, der ansøger om at udøve virksomhed som kreditinstitut eller fondsmæglerselskab. Det foreslås, at medlemmer af ansøgerevirksomhedernes bestyrelser fremover skal leve op til nye krav om hæderlighed, integritet og uafhængighed. Det er også et krav, at bestyrelsesmedlemmerne har de fornødne ressourcer til at besidde bestyrelseshvervet. Desuden lægger forslaget op til, at ansøgerevirksomheder fremover skal oplyse identiteten på de 20 største aktionærer. Endvidere skal ansøgninger om at drive finansiell virksomhed indeholde en driftsplan med en beskrivelse af de påtænkte forretninger.

En anden væsentlig del af lovforslaget går ud på at tilpasse de danske regler om kapitalkrav til reglerne i EU. Mere specifikt skal dansk lovgivning stemme overens med reglerne i kapitalkravsforordningen, CRR, og kapitalkravsdirektivet, CRD IV. Man lægger således op til, at danske regler ikke må være strengere end de generelle regler i EU. Det er et synspunkt, vi i Venstre har gjort gældende, og som vi har argumenteret kraftigt for. Vi har tidligere gjort opmærksom på, at Danmark har haft en tendens til at overimplementere EU-lovgivning, og derfor vil vi gerne kvittere for, at man her er begyndt at se sig lidt mere over skulderen. I mange tilfælde vil man da opdage, at også vores nabolande tolker reglerne anderledes og implementerer mindre strenge krav. Vi skulle med dette forslag have lært en smule af dem.

Vi er af samme årsag også positive over for, at der bl.a. lægges op til en tilpasning af de danske regler til EU's regler om startkapital. Det indebærer nemlig, at kravene ændres fra 8 mio. euro til 5 mio. euro. Selvfølgelig skal vi finde en balance, hvor vi regulerer hensigtsmæssigt uden at gøre det for svært at starte nye virksomheder. Det gælder også finansielle virksomheder.

En anden del af de ændrede regler om startkapital er, at der her indføres et nyt krav om oprettelse af en kontracyklisk kapitalbuffer. Kravet indebærer, at finansielle virksomheder, der er omfattet af CRD IV-direktivet, skal være ansvarlige for at opbygge en sådan buffer i vækstperioder.

Med forslaget indføres også en række krav til nogle interne ordninger i de finansielle virksomheder, som skal bidrage til at øge virksomhedernes sikkerhed og følgelig en mere generel sikkerhed på de finansielle markeder. Der indføres krav om etablering af nominerings- og risikoudvalg i finansielle virksomheder, som er børsnoterede eller har mere end 1.000 ansatte. Endvidere indføres krav om whistleblowerordninger i finansielle virksomheder. Det er en praksis, som kun få finansielle virksomheder benytter sig af i dag, men som vi ønsker at udbrede til sektoren generelt.

Med hensyn til den del af lovforslaget, der omfatter de systemisk vigtige finansielle institutter, etableres der med lovforslaget nogle klare retningslinjer for, hvordan man kategoriserer systemisk vigtige finansielle institutter. Helt konkret fastsættes der tre kvantitative indikatorer for, hvad der kendetegner SIFI'er.

For det første ser man på instituttets balance i procent af bruttonationalproduktet, for det andet ser man på instituttets udlån i procent af penge- og realkreditinstitutternes samlede udlån i Danmark, og endelig ser man på instituttets indlån i procent af pengeinstitutternes samlede indlån i Danmark. Derudover indfører man også en grænse for, hvor mange bestyrelsesposter og direktionposter SIFI-bestyrelsesmedlemmer har lov til at varetage. Det vil således fremadrettet kun være tilladt at sidde i fire bestyrelser, medmindre man er direktør. Er man det, vil det kun være tilladt at sidde i to bestyrelser.

En anden vigtig del af lovforslaget omhandler organiseringen og styringen af Finanstilsynet. Tilsynet har fået styrket sine kompetencer og beføjelser. Det har vi gjort for at sikre en effektiv og velfungerende tilsynsvirksomhed, men med det øgede ansvar, der ligger i Finanstilsynet, er det selvfølgelig også vigtigt, at tilsynet har en stærk og effektiv organisation. Af den grund har vi fra Venstres side lagt vægt på, at vi får en omorganisering, hvor der oprettes en ny be-

styrelse for Finanstilsynet. Den bestyrelse vil desuden overtage en række af de opgaver, der i dag ligger under Det Finansielle Råd, som derfor foreslås nedlagt.

Kl. 14:48

Som nævnt ligger dette lovforslag i forlængelse af aftalen om bankpakke VI, som Venstre i sin tid var med til at indgå. Desuden er det hensigten med lovforslaget at implementere EU's bankdirektiv, og det bakker vi fra Venstres side naturligvis op om, og jeg kan derfor tilsige lovforslaget Venstres velvillige behandling i udvalgsprocessen. Tak.

Kl. 14:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 14:45

Frank Aaen (EL):

Der er jo ingen tvivl om, at der er forskellige stramninger i det her forslag, hvilket vi synes er godt, men mit spørgsmål går på, om det, samtidig med at vi tilslutter os nogle internationale regler – og det er rigtig fint, at vi gør det, når de er gode – så også er en god idé, at vi samtidig vedtager, at Danmark ikke må gå videre. Er det ikke det, der ligger i loven, og det, der ligger i direktivet? Altså, at vi gerne må tilslutte os de internationale regler, men samtidig skal vi acceptere, at det er forbudt for Danmark at stille yderligere krav på de her områder.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Kim Andersen (V):

Der er næppe tvivl om, at det lå Danmark som sådan frit for at gå videre på nogle områder, men det har vi fra Venstres side ikke ønsket. Altså, vi er helt med på, at den finansielle sektor skal reguleres – ingen diskussion om det. Vi er også helt indforstået med, at vi skal lære af finanskrisen og den måde, som den finansielle sektor, også her i landet, på en lang række påviste områder rent faktisk reagerede, reagerede til ugunst for landet og for indskydere og for låntagere. Det skal vi tage højde for, men vi skal gøre det på en balanceret måde, og derfor synes vi faktisk, at det her lovforslag er udtryk for, at vi nationalt lever op til internationale krav på området, men at vi gør det på en balanceret måde, så vi ikke stiller danske finansielle virksomheder og dermed også generelt dansk erhvervsliv ringere, end man gør i landene omkring os.

Det er meget, meget vigtigt for Venstre, fordi at drive finansiell virksomhed er altså også at drive en virksomhed som enhver anden form for virksomhed, og den finansielle sektor har i et moderne samfund meget, meget stor betydning i forhold til at generere vækst og jobs, og det lægger vi meget vægt på sker.

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Frank Aaen.

Kl. 14:47

Frank Aaen (EL):

Tak for det. Jeg synes, at det er fint, at Venstre bare siger, at det er okay med internationale regler, og vi så samtidig frasiger os retten til at lave yderligere regler vedrørende danske realkreditinstitutter, pengeinstitutter. Det synes jeg er fint, jeg synes bare, at det er forkert.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren. Værsgo.

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige tak for hr. Frank Aaens afsluttende spørgsmål eller kommentar og så blot korrigere, for der er ikke tale om, at vi fraskriver os nogen som helst muligheder. Vi er efter nøje overvejelse og forsøg på at sætte os ind i de ting, det her drejer sig om rent substansielt, og i forhandling med regeringen nået til, at det er bedst, at vi ikke strammer skruen yderligere. Vi er med på, at der skal reguleres, og at vi skal lære af finanskrisen, men vi skal jo ikke stramme garnet så hårdt, at vi kvæler barnet – for at citere fra en gammel sang. Så vil jeg i øvrigt bare kvittere for, at hr. Frank Aaen ligesom jeg ser en helt klar forskel på Venstres og Enhedslistens politik på det her område. Det er jeg meget glad for, og det kan også være, at hr. Frank Aaen er det.

Kl. 14:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Siden finansmarkederne endte i kollaps, har politikere verden over diskuteret, hvordan vi mest hensigtsmæssigt kan stramme finanssektorens tøjler. Regeringen har over det seneste par år øget gennemsligtigheden, styrket tilsynet og sørget for at tilgodese borgernes krav om åbenhed, rådgivning og erstatning. Danske socialdemokrater har i årevis herhjemme og i Europa drevet indsatsen for at forhindre en ny finansiell kollaps. Det har vi gjort ved at regulere den finansielle sektor endnu mere. Det 892 siders lovforslag, som vi behandler nu, er et godt eksempel på, at vi ikke tager let på opgaven.

Det omfangsrige lovforslag, som vi behandler her i dag, og som implementerer kapitalkravsdirektiv CRD IV og bevirker en række konsekvensrettelser i dansk lovgivning som følge af kapitalkravsforordning CRR, ligger i god forlængelse af den mangeårige indsats. Overordnet set er den danske finansielle sektor i dag forholdsvis sund og stabil. Det kan vi bl.a. takke de seneste års initiativer med at regulere den finansielle sektor for. Men yderligere tiltag er helt nødvendige for at understøtte den finansielle stabilitet og mindske risikoen for kriser i fremtiden. For det er ikke til diskussion, at en stabil finansiell sektor er en grundlæggende forudsætning for vækst og arbejdspladser i Danmark.

Lovforslaget følger op på den politiske aftale, der blev indgået den 10. oktober 2013 – det, som populært kaldes for bankpakke VI – en aftale om regulering af systemisk vigtige finansielle institutter, forkortet SIFI. En sådan regulering har der ikke været tidligere. For det er uomtvisteligt, at der er helt særlige risici forbundet med systemisk vigtige finansielle institutter. Årsagen er den simple, at de er så store, at kommer de i uføre, vil det have store og voldsomme negative konsekvenser for både borgere og virksomheder og for samfundsøkonomien som helhed. Derfor indfører vi skrappe krav til systemisk vigtige finansielle institutter end til andre institutter. Det skal begrænse risikoen for, at et systemisk vigtigt finansielt institut kan komme i vanskeligheder og også begrænse samfundets og statens omkostninger, hvis det alligevel skulle ske. Vi styrker med andre ord den finansielle stabilitet ved at sikre, at institutterne kan klare selv alvorlig stress.

Med lovforslaget indfører vi regler om identifikation af og krav til SIFI'er i Danmark. Det gør vi bl.a. ved at stille kontante krav om, at den finansielle sektor skal polstre sig bedre, ved at alle banker og realkreditinstitutter skal have mere kapital og højere likviditet. Vi ændrer reglerne om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut eller fondsmæglerselskab, og vi giver mulighed for at fastsætte

en kontracyklisk kapitalbuffer. Samtidig begrænser vi det antal bestyrelsesposter i finansielle virksomheder, som personer samtidig kan besidde, og vi stiller krav om, at der skal etableres nominerings- og risikoudvalg, ligesom der skal oprettes en whistleblowerordning. Endelig indebærer lovforslaget, at der vil blive etableret en bestyrelse i Finanstilsynet, og derfor bliver Det Finansielle Råd nedlagt.

Den globale økonomiske krise har vist os, hvordan det går, når de liberale kræfter får frit spil og deregulerer den finansielle sektor mest muligt. Konsekvenserne har været en krise af dimensioner, der fortsat kan aflæses i antallet af tab af arbejdspladser, og som sender folk fra hus og hjem. En sådan adfærd kommer denne regering aldrig til at legitimere. Vi er bannerfører for, at vi igennem lovgivning og globale aftaler gør vores yderste for, at bankdrift bliver til en reguleret, kedelig, nuvel, men stabil forretning. Det medvirker dette lovforslag til.

Socialdemokraterne støtter lovforslaget.

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 14:53

Frank Aaen (EL):

Forslaget går jo bl.a. ud på, at der skal være en sammenhæng mellem firmaets aktiver og så, hvor meget de har udlånt. Når man tænker på udlån, skal man jo vurdere, om det er et godt udlån eller et dårligt udlån, så man skal selvfølgelig lave en eller anden form for kvalitetsvurdering af udlånene og af den risiko, man løber. Er det ikke korrekt forstået, at bankerne med det her direktiv selv må have lov til at lave en vurdering af, hvad de mener er risikable udlån, og så bruge det tal, de selv kommer frem til, til at sammenligne med, hvad de har af aktiver, og derfor i virkeligheden selv bestemmer, hvordan deres samlede risiko skal vurderes?

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Benny Engelbrecht (S):

Når jeg kender det regime, vi har i Danmark, og Finanstilsynets aktive tilgang, så må jeg sige, at jeg ikke tror, at det er den oplevelse, som bankerne har. Tværtimod må man sige, at vi netop til stadighed også oplever kritik fra bankernes side. De oplever, at Finanstilsynet i for høj grad går ind og taler i en anden retning. Det synes jeg er sundt. Vi skal have et aktivt finanstilsyn, og når der lægges op til, at der skal laves en bestyrelse for Finanstilsynet, så er det også vigtigt at huske, at vi dermed også kommer til at stå i en situation, hvor vi reelt mindsker den finansielle sektors direkte indflydelse.

I dag sidder der i Det Finansielle Råd aktive medlemmer af den finansielle sektor med og kan bl.a. påvirke Finanstilsynet fremover, med det vil ikke være sådan, at nuværende aktive personer i den finansielle sektor kommer til at sidde i den bestyrelse, der laves. Dermed får vi en anden tilgang til det, en slankere bestyrelse, men også noget, som jeg tror kan være med til yderligere at gøre Finanstilsynet aktive og skarpe, og det er jeg rigtig glad for.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Frank Aaen.

Kl. 14:55

Frank Aaen (EL):

Jo, men spørgsmålet gik jo i virkeligheden på noget andet. Når man vurderer, om en bank er sund, kan man jo gå ind at kigge på, hvad de

har af udlån, og om de har lånt alle pengene til boligspekulanterne på Amager eller andre steder i København eller en bank oppe i Løkken. Hvis der er de her regler, kan banken selv vurdere, at de synes, at det er nogle rigtig gode investeringer, de har lavet i København, og så bruger de den vurdering til at stille over for deres aktiver. Det er jo det, man kan få lov til med det her. Særlig hvis man er en stor bank, kan man få lov til at lave det, der kaldes individuelle vurderinger af, hvor meget ens udlån er værd på bogen. Og det var det, der skabte finanskrisen.

Er det ikke meget betænkeligt, at der bliver lavet den ordning for bankerne med det her direktiv? Og jeg spørger igen: Er det ikke tilfældet, og er det ikke en grund til, at vi burde være imod, at det her øger risikoen, fordi bankerne selv skal vurdere værdien af deres egne udlån?

Kl. 14:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Benny Engelbrecht (S):

Jeg kan ikke genkende det billede, som hr. Frank Aaen tegner, men jeg er også sikker på, at vi kan få det uddybet i udvalgsarbejdet. For sandheden er jo den, at det danske finanstilsyn er temmelig aktivt, når det handler om at gå ind og vurdere bankernes balancer og bankernes egne vurderinger af hensættelser til kommende tab. Det er noget af det, som jeg har noteret mig at der har været en ret intensiv debat om.

Jeg har også noteret mig, at der i denne sag er politikere, også ordførere, som mener, at det danske finanstilsyn går alt for langt. Det synspunkt deler jeg ikke. Tværtimod synes jeg at det er ganske fornuftigt, at vi har et finanstilsyn, som er særdeles gode til at foretage kritiske vurderinger, og som med dette forslag i øvrigt også, må man sige, bliver styrket yderligere, som jeg vurderer det.

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Hans Kristian Skibby for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det lovforslag, som vi her behandler, indeholder, som ordførere før har sagt, to forskellige delelementer: Dels er der CRD IV, EU's kapitalkravdirektiv, som implementerer nogle ting og sætter nogle ting i gang, dels er det samtidig en del af den bankaftale, som blev indgået i oktober sidste år.

Det er en bankaftale, som Dansk Folkeparti er med i, ligesom vi har været i de andre bankaftaler her på Christiansborg, for vi synes sådan set, at selv om man altid kan finde nogle ting, der kunne være bedre i bankpakkerne, er det omvendt utrolig vigtigt, at vi gør alt, hvad vi kan politisk, for at skabe tillid til den danske finansielle sektor. Det er vigtigt, at udenlandske investorer og folk, der har mange penge, også kan have en forventning om og en tiltro til, at det er sundt og godt og sikkert at investere deres kapital i Danmark. Det synes jeg faktisk at vi med al respekt alle sammen her i Folketinget kan rose os af i dag. Det er faktisk lykkedes at få Danmark relativt godt igennem de sidste 7-8 års udfordringer og ud på den gode side set i forhold til andre lande, som har været mere udfordret end det danske samfund. Men det er selvfølgelig ikke en sovepude, og det ikke noget, der gør, at vi kan sige, at vi kan hvile på laurbærene. Vi skal selvfølgelig blive ved.

I de ting, der ligger i det her lovforslag om den politiske aftale af 10. oktober sidste år, går vi bl.a. ind og kigger på, hvordan vi sikrer

de her regler om basiskapital, de risikovægtede poster og ikke mindst, om der er nogle banker, der har store eksponeringer i enkelte sektorer. Vi så bl.a., hvordan det gik med Tønder Bank, hvor der i øvrigt i over 5 år – tror jeg det var – ikke var besøg af Finanstilsynet. Så kom de på besøg og fandt ud af, at der skulle laves ekstraordinært store nedskrivninger på de lån, der var, og det betød jo så, at banken var insolvent og måtte lukke.

Derfor er vi i Dansk Folkeparti også glade for, at vi med den aftale, der ligger bag det her lovforslag, også går ind og etablerer den her bestyrelse i Finanstilsynet. Og vi er sikre på, at det vil betyde, at der vil blive absolut fokus på, at den måde, som man vil føre sit tilsyn på, vil blive skærpet – ikke bare for at være stringent, men også for at være sikker på, at de krav, man stiller, er de rimelige krav, der skal stilles. Det Finansielle Råd bliver jo så ved samme lejlighed nedlagt, men så må vi se, hvordan det kommer til at gå. Jeg håber selvfølgelig også, at ministeren vil følge op på det, hvis der skulle være nogle udfordringer, der viser sig hen ad vejen.

Men der er et sted, hvor vi i Dansk Folkeparti er lidt betænkelige, for med de her banklove fra EU med CRD IV, kapitalkravsdirektivet, kan vi jo se, at det jo senest er kommet frem, at der er nogle udfordringer set i forhold til den danske realkreditsektor. Der er vi i hvert fald betænkelige ved, hvad der kan ske også på den lange bane for de danske realkreditinstitutter set i forhold til CRD IV-kravene: Er der nogle steder, hvor vi kommer i karambolage med dem? Det er jo ikke første gang, at vi skal kriges med EU-bureaukratiet, og det bliver måske heller ikke den sidste. Men vi vil i hvert fald gerne i Dansk Folkeparti have nogle af de her ting belyst under udvalgsarbejdet set i forhold til den kritik, som der på det seneste har været af realkreditens fremtid.

På baggrund af det her er vi positivt indstillet over for lovforslaget, og vi anerkender jo også, at det langt hen ad vejen er en del af en aftale, som vi har indgået. Derfor skal det selvfølgelig også vedtages her i Folketinget. Men vi skal selvfølgelig have et godt udvalgsarbejde om det.

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Frank Aaen har en kort bemærkning.

Kl. 15:01

Frank Aaen (EL):

Jeg er enig med Dansk Folkeparti i, at vi internationalt skal have nogle strammere regler for kontrol med finansielle institutioner. Jeg er helt enig. Men i lyset af det, som ordføreren lige har nævnt, nemlig problemer med, at de også skal bestemme over dansk realkredit, og den debat, vi har i øjeblikket, om, at EU i virkeligheden også bestemmer over de sociale ydelser i Danmark og over, hvem der har ret til dem, synes Dansk Folkeparti så ikke, at det er betænkeligt at tilslutte sig en lovgivning og et direktiv, som gør, at det er EU, der bestemmer på området?

Det er jo det, der er problemet. Det er jo EU, der bestemmer. Vi kan ikke her i Folketinget f.eks. beslutte os for strammere regler for virksomhederne; vi kan tilsyneladende ikke bestemme, hvordan realkrediten i Danmark skal indrettes. Det er EU, der bestemmer det. Er det ikke en bekymring for Dansk Folkeparti?

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg ved ikke, hvor godt hr. Frank Aaen hører, men jeg synes faktisk, at det også var det, jeg sagde i min ordførertale. Jeg sagde, at vi jo netop har noteret os den senere tids kritik af den risiko, der er ved, at

man stiller større krav til den danske realkreditsektor. Hvad vil det få af betydning for vores realkreditsektor? Vi ved jo også, at man slår om, hvilken værdi de danske obligationer skal have, hvordan de så at sige skal rates i forhold til andre landes obligationer.

Det er altså et stort slagsmål, der ligger, og derfor sagde jeg også i min ordførertale – og jeg synes faktisk, jeg sagde det ganske præcist – at vi er betænkelige ved det, og det er nogle af de ting, vi selvfølgelig vil stille spørgsmål om i det her lovforslag, for hvis der kommer afledte konsekvenser af det, som ligger her ifølge den her aftale, er det selvfølgelig noget, som jeg mener vi også må tage på os, og det må naturligvis også være i regeringens interesse, at man holder fast i, at vi skal bevare en god og stabil realkreditsektor i Danmark.

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):
Frank Aaen.

Kl. 15:03

Frank Aaen (EL):

Det vil altså betyde, at hvis EU-direktivet og det lovforslag, vi i dag skal gennemføre, betyder, at EU får lov til at bestemme over dansk realkredit, så er Dansk Folkeparti imod? Eller stemmer man for alliance?

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:03

Hans Kristian Skibby (DF):

Det fantastiske ved parlamentarismen i Danmark er jo, at vi har mulighed for at stille spørgsmål både mellem første og anden behandling og mellem anden og tredje behandling. Vi har også mulighed for at stille ændringsforslag. Vi har også mulighed for at kræve ting belyst. Og det er jo klart, at når der er de ting, der eksempelvis er kommet frem efter den 10. oktober, og når vi kan se, at der er en række kritikpunkter af den måde, man håndterer dansk realkredit på, så er det selvfølgelig noget, der skal undersøges i forbindelse med lovarbejdet og sagsbehandlingen af det her lovforslag. Så derfor skal vi selvfølgelig have de fakta på bordet – det siger sig selv.

Kl. 15:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Andreas Steenberg for Radikale Venstre.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Da den finansielle krise rullede, blev også danske banker ramt ganske hårdt. Der var blevet lånt ud til alt for usikre kunder, og da tabene ramte de danske banker, havde de ikke penge nok på kistebunden til at stå imod. Derfor var bankerne truede af at gå ned, gå konkurs, og det danske samfund var truet af, at der ikke ville blive lånt penge ud. Normalt i det danske samfund lader vi jo private virksomheder gå konkurs, men det kan vi ikke med de helt store banker i Danmark. Deres betydning for samfundet er nemlig så stor, at vi ikke kan lade dem gå ned. Derfor satte staten en masse milliarder på højkant i form af statsgarantier til bankerne.

Radikale Venstre mener, at banker skal drives på markedsvilkår, og vi synes ikke, det er rimeligt, at skatteborgerne skal holde for, når private virksomheder kommer i uføre. Men som sagt var det i den her situation nødvendigt, da store bankers konkurs ville have haft uoverskuelige konsekvenser. Vores opgave her efter krisen er at få

lavet en ny bankregulering, så vi ikke ender i samme situation igen. Efter vores mening var en af årsagerne – det kan man også læse i den meget omfangsrige rapport, der er blevet lavet af Rangvidudvalget – til krisen for dårlig regulering og for dårligt tilsyn i 00'erne. I dag løser vi den opgave med det her lovforslag på små 900 sider.

Det primære i loven er, at alle banker vil blive mødt med kapitalkrav, så de skal sætte penge til side til at imødegå tab. De store banker i Danmark, de såkaldte SIFI-banker, vil blive mødt med højere krav end de små. Det skal sikre, at bankerne har buffer nok i deres drift til at kunne imødegå tab, hvis de skulle opstå. Som en lille, men væsentlig ekstra tilføjelse indfører loven en whistleblowerordning på det finansielle område. Vi så her i kølvandet på den finansielle krise, hvordan nogle banker og nogle medarbejdere har ageret helt og aldeles uansvarligt, og det har samfundet og alle danskere måttet rydde op i efter krisen. Derfor støtter vi varmt op om en whistleblowerordning, så medarbejdere, der har viden om ulovligheder og alt muligt andet, i sikkerhed kan viderebringe deres viden til myndighederne.

Samlet set ser Radikale Venstre den her lov som den helt afgørende opfølgning på den finansielle krise. Rigtig meget af lovgivningen stammer fra EU og viser, at EU i den her situation har taget ansvar. Vi skal huske på, at den finansielle sektor agerer på tværs af landegrænser, og derfor er der brug for lovgivning, der også går på tværs af landegrænser, og vi er rigtig glade for de direktiver, som den danske regering stod i spidsen for, da vi havde EU-formandskabet. Den finansielle krise har været ødelæggende for Danmark og danske virksomheder og jobskabelsen, vi har tabt tusinde af arbejdspladser, fordi den finansielle sektor frøs til, og med den her lov mener vi vi har skabt et reguleringsmæssigt grundlag for at få en sund og stabil finansiell sektor igen, som vil være til gavn for Danmark, og som virker. Vi støtter varmt op om lovforslaget.

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er igen en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 15:08

Frank Aaen (EL):

Ja, ellers vil der ikke komme nogen, så det er en god idé. Undskyld, formand.

Jeg bare spørge, om Det Radikale Venstre er klar over, at det her lovforslag jo på ingen måde sikrer imod, at man igen bare låner mere ud, end man har på kistebunden. Altså, der er ikke regler om, hvor meget man har lov til at geare sine udlån, og der er slet ikke klare regler om, hvordan man skal vurdere, om udlånene er usikre, eller om de er sikre. Banken skal selv, særlig hvis det er en stor bank, vurdere, om man synes, det er et rigtig sikkert udlån, den har til en ejendomsspekulant på Amager. Bekymrer det slet ikke Radikale Venstre, at reglen er sådan, og at den er bestemt af EU?

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Andreas Steenberg (RV):

Finansielle kriser starter jo, ved at banker eller andre låner mere ud, end folk kan betale tilbage. Det, vi jo har set i 00'erne, er, at man har overbelånt f.eks. landbrugsjord eller ejendomme her i det københavnske og ikke været sikker på, at folk kunne betale pengene tilbage.

Den her lovgivning sikrer jo et meget stærkt tilsyn, som kan gå ind og sige: Hov, det der er altså belånt til mere, end det nok egentlig er værd. Jeg tror, de fleste banker synes, Finanstilsynet er lidt for offensive. Ud over det sikrer den her lov, at bankerne skal sætte penge tilbage, så hvis de taber penge, er det bankernes egen kapitalbuffer,

der skal dække tabet, og ikke skatteborgerne, og det synes vi er meget rimeligt.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Frank Aaen.

Kl. 15:09

Frank Aaen (EL):

Jo, jo, men hvis en bank nu har lånt ud for noget, der svarer til 30 gange dens egen egenkapital, så er det jo vanskeligt at forestille sig, at den har penge nok til at dække et tab, hvis de udlån, den har foretaget, er meget usikre. Det er jo det, vi har set i forbindelse med en stribe banker, både i Danmark og internationalt. Og derfor: Kan det være rigtigt, som der lægges op til med det her lovforslag – sådan forstår jeg det, det kan man også spørge ministeren om – at det skal være op til de store banker selv at vurdere, om de udlån, de har foretaget, er det værd, der står på papiret, eller om de reelt er værdiløse? For hvis ikke man kan lave en sådan vurdering ordentligt, så er det jo, vi kommer i samme situation, som vi har været i engang før, nemlig at der lånes ud for langt mere, end der er dækning for i egenkapitalen, og at det så dermed er skatteyderne, der kommer til at betale endnu en gang.

Kl. 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Andreas Steenberg (RV):

Nej, vi vil være rimelig sikre på, at skatteborgerne ikke ender med at betale her, og det er der jo to grunde til. For det første kommer bankerne til at blive bedre polstret; de kommer simpelt hen til at have flere penge, og derfor får de netop ikke lov til at geare sig så højt, som de har gjort tidligere. For det andet har vi jo et meget skrappt tilsyn, som går ind og ser på, hvad tingene er værd, som spørger, om det virkelig kan passe, at en bolig er 5 mio. kr. værd, som banken har belånt den til. Og så kan Finanstilsynet, hvis man vurderer, at den kun er 3 mio. kr. værd, tvinge banken til at lave en nedskrivning. Der foretages jo fra bankernes side rigtig mange nedskrivninger i de her år, netop fordi de har lånt ud til mere, end hvad tingene er værd, og det er jeg rigtig glad for at Finanstilsynet går ind i.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det Socialistisk Folkepartis ordfører, hr. Steen Gade.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Tak. Forslaget her er et af de afgørende forslag, når det gælder om at få styr på hele den finansielle sektor, som vi jo har brug for at få reguleret på en betydelig bedre, mere effektiv og sikker måde end det, vi har set i fortiden.

Andre ordførere har talt om den finansielle krise. Det kunne måske være på sin plads lige at gøre opmærksom på, at det forholdsvis neutrale begreb den finansielle krise dækker over en økonomisk nedtur, som svarer til den, man havde ved det store krak i USA i 1929, når vi ser på verdensøkonomien.

Når vi ser på Danmark, sidder vi jo stadig i det her Folketing dag efter dag med efterbyrden fra den finansielle krise i Danmark, som skyldes en række finansielle institutioners uforsvarlige udlån og troen på, at prisstigningerne på jord og fast ejendom bare kunne gå én vej, nemlig op og op. Så der er brug for at rydde op, og det er jo en

sag, som der kun kan ryddes op i for alvor, hvis man også ser internationalt på den. Derfor har det jo være helt nødvendigt at få EU-regulering på det her område. En hoveddel af forslaget handler jo så om at gennemføre EU's kapitalkravsdirektiv. Det mener jeg er absolut nødvendigt at gøre.

Når man så står i en situation, hvor de samme finansielle institutioner og banker, hvad det måtte være, er kommet i økonomiske vanskeligheder og skal løse dem – dem har de i høj grad fået løst, ved at staten er gået ind og har skaffet pengene midlertidigt, hvorefter de bliver betalt tilbage – skal man ikke skjule, at der i den situation jo også opstår det, at der bliver en mangel på muligheder for at låne ud til fornuftige lave renter. Og det problem har vi jo stadig i Danmark. Det vil sige, at vi stadig står i oprydningens tegn efter den økonomiske krise.

Men kapitalkravsdirektivet er en uomgængelig del af få gennemført. Og der gennemfører vi jo så EU's ordninger på det her område. Det eneste, jeg synes man måske – hvad skal man sige – kan være lidt bekymret for i den her sammenhæng, er jo, at man ikke er kommet så langt globalt, som vi burde have været. Men der kan man sige, at EU's kapitalkravsdirektiv er en god inspiration for den fortsatte diskussion om en mere omfattende global regulering.

Så implementerer man bankpakke VI, som andre har nævnt her, og som SF også har en andel i, ligesom vi også har haft en andel i oprydningen efter den tidligere regering og den økonomiske krise i det her land.

Vi indfører det her begreb med særlige systemiske banker, og den første gang, jeg hørte om systemiske banker, tænkte jeg, at det måske var noget med, at de nærmest blev nationaliseret. Det var det jo så ikke, og det går jeg heller ikke ind for. Men det betød jo, at de kom under og kommer under en særlig forpligtelse. Det er fuldstændig nødvendigt og vigtigt, at de banker, som vi er afhængige af, de banker, som vi må sige som samfund vi ikke kan lade gå ned, stiller vi nogle særlige krav til. Og det implementeres med lovforslaget her.

Så vil jeg til sidst sige, at mit parti er en stærk tilhænger af et stærkt Finanstilsyn, og jeg tror, vi skal takke et stærkt Finanstilsyns adfærd her under oprydningen for, at vi har fået nogle banker, som ikke kunne overleve, til at lukke i tide, så de ikke gik konkurs, og så rygtet ikke blev spredt ud i verden, at bankerne i Danmark går konkurs. Så hellere sige, at de bliver opkøbt, for hvis rygtet havde spredt sig, kan det jo godt være, at den danske ranking i de internationale systemer af, hvor stærk vores økonomi er, ville være ringere, end den heldigvis er.

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:16

Frank Aaen (EL):

Vi er jo i Enhedslisten fuldstændig enige med SF og andre om, at der er brug for stærkere internationale regler, og der må vi bruge de forskellige internationale samarbejdsorganer, der er, men hvad siger SF til, at vi så samtidig med, at vi laver internationale aftaler på det her område, fraskriver os muligheden for at lave skrappe regler i Danmark? Jeg spørger, fordi en stor del af krisen i Danmark f.eks. kom ved, at Danske Bank investerede i Irland, altså ting, der ikke havde noget med Danmark at gøre overhovedet, men som har påført det danske samfund milliardudgifter. Var det ikke en god idé, at vi i Danmark kunne sige f.eks. til Danske Bank: Hvis I vil spekulere ude i verden, må I gøre det for jeres egne penge og ikke for noget, der kan få konsekvens for det danske samfund?

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Steen Gade (SF):

Jeg opfatter det faktisk som to spørgsmål. Det ene er, om vi fraskriver os at kunne gøre noget mere. Det mener jeg ikke at vi gør med det her forslag. Det var det første.

Til det andet med, om vi fra Folketingets side skulle gå ned og præcist og helt detaljeret sige, hvad man ikke må, tror jeg faktisk, at det er det klogeste at sige noget om polstringen, altså hvor meget kapital og en række andre af de instrumenter, der ligger her, der skal være til rådighed.

Jeg ved ikke, hvor detaljerede vi dybest set kan være på det punkt, som hr. Frank Aaen nævner her, men vi er da efter min opfattelse i den situation, at hvis vi i de næste år oplever, at vi får brug for at skærpe nogle af reglerne, så kan vi da gøre det.

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:18

Frank Aaen (EL):

Mit enkle spørgsmål var jo i virkeligheden, eller nu må jeg jo rette spørgsmålet, for der blev sagt, at det kan vi gøre: Er SF ikke klar over, at det her, vi implementerer, er det, vi kalder et maksimumdirektiv, som gør, at de regler, vi vedtager nu, er dem, der gælder, og at vi ikke kan lave dem om uden at spørge EU? Det er jo et grundlæggende problem. Tager jeg fejl? Kan vi lave dem om, som vi har lyst til her i Folketinget, eller skal vi spørge EU, før vi får lov til at lave dem om?

Kl. 15:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Steen Gade (SF):

Kapitalkravsdirektivet er jo et EU-direktiv, som der ligger. Om EU vil forbyde os at have skrappe krav til kapital kan jeg ikke forestille mig, men det kunne vi jo få pindet ud i udvalget. Men lad mig så sige om det helt generelt, at det jo er meget, meget vigtigt og fornuftigt, at det her er EU-reguleret. Det er jo det, det hele handler om, nemlig at banker genforsikrer og arbejder så tæt sammen på tværs af grænser i dag, at der sådan set kun findes en regulering, der for alvor dur, og det er en international regulering. Det er jo et af de steder, hvor man kan sige, at havde vi ikke EU, så måtte vi opfinde EU.

Kl. 15:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så er det hr. Frank Aaen for Enhedslisten.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jamen der er ingen tvivl om, at der er forbedringer i det, der er vedtaget i EU, og som vi nu implementerer i dansk lovgivning, man kan sige med ført hånd, ingen tvivl om det. Men vores store problem er, at det samtidig stadfæster, at vi ikke bare kan gå videre. Og det vil jeg gerne have at ministeren kommenterer, for det har været en del af debatten undervejs: Kan vi her i Folketinget vedtage strammere regler for bankerne, de finansielle institutter, end dem, der ligger heri på de områder, der er reguleret her? Det synes jeg da er vigtigt.

Jeg mener i virkeligheden, man skal være opmærksom på, hvorfor Danmark kom i ufare i finanskrisen. Det gjorde vi af mange grunde, og de sidder mest herovre til højre i salen, men det gjorde vi jo også, fordi danske banker lånte enormt mange penge i udlandet og

investerede en masse af de penge i udlandet, f.eks. Danske Bank, som lånte en masse penge i udlandet og investerede dem i Irland. De har bare tabt milliarder og atter milliarder af kroner, og dem om det, Danske Banks aktionærer om det. Men problemet var jo, at det var danske skatteydere, der kom til at bære en stor del af byrden, herunder at man har trukket alle de tab, man har haft i Irland, fra i skat bl.a. i Danmark.

Jeg synes i hvert fald, vi burde have mulighed for at kunne beslutte, at hvis det er sådan, at danske banker vil lege ude på de internationale markeder – de tabte også penge hos Lehman Brothers f.eks. – må de selv tage risikoen. Det vil sige, at de må have selvstændige selskaber og ikke på nogen måde kunne tilbageføre et underskud til Danmark. Altså, vi skal som danske skatteborgere ikke kunne belastes af, at direktøren i Danske Bank synes, det er en god idé at spekulere i udlandet. Jeg synes, det er et helt elementært krav.

Jeg vil gerne spørge: Kan vi indføre sådan en regel efter den her lov, det her direktiv, eller er vi forhindret i at gøre det? Så er det da vigtigt at tage det med i overvejelserne. Jeg siger bare igen, for at ingen skal misforstå det: Vi går ind for alle de strammere internationale regler for bankerne, som vi overhovedet kan komme i tanker om og kan få gennemført, men vi synes, det er en dum idé, at det sker på en måde, hvor vi ikke kan gå videre i reguleringen af danske banker på forskellige områder. Det opfatter vi det her direktiv, den her lov som en begrænsning af.

Så mener vi ikke, at forslaget er godt nok. Jeg har peget på par ting undervejs i spørgsmålene til de andre ordførere og skal også nok stille dem skriftligt. Jeg mener ikke, der er en ordentlig begrænsning af bankernes mulighed for at geare deres kapital. Altså, hvis man har en kapital på 1 mia. kr., kan man låne ud fra 30 mia. kr., 40 mia. kr., og så er der jo ikke nogen sammenhæng mellem den risiko, banken tager, og den kapital, den har til at stå imod med og betale med, hvis det går galt. Så er det, vi igen ender tilbage ved, at det er skatteyderne, der kommer til at betale. Det er et af problemerne, som jeg synes er meget stort.

Et andet problem er, at de store banker har lov til at lave deres egen individuelle vurdering af deres eget udlån. Altså, der burde det som minimum være Finanstilsynet, der går ind og siger: Hov, er et lån til en boligspekulant på Amager de penge værd, som lånet står til i bøgerne, eller er det i virkeligheden værdiløst? Der er så lavet et system – og det er meget indviklet og meget kompliceret, så vidt jeg har forstået, og jeg vil ikke love, at jeg ville forstå det, selv om jeg satte mig ind i det – men det er alligevel sådan, har jeg ladet mig fortælle, og jeg tror, det er rigtigt, at de store banker i virkeligheden selv inden for nogle bestemte regler trods alt kan vurdere værdien af de udlån, de har. Gad vide, om ikke de i en klem situation har en meget positiv vurdering af deres udlån på samme måde, som de havde oppe i Løkken eller nede i Tønder. Det tror jeg, og det gør jo så, at der lige pludselig ikke er sammenhæng mellem værdien af udlånet og den værdi, de har i form af aktiver, dvs. deres aktiekapital. Og så kommer regningen igen tilbage til samfundet.

Jeg tror ikke på, at det, der ligger i det her, er tilfredsstillende; jeg tror faktisk, det er meget utilfredsstillende, og at det bare påfører samfundet nye problemer. Det, man bare skal være opmærksom på, er, at lige efter krisen brød ud, var der ingen grænser for, hvilke reguleringer man skulle lave – jo, det var der, men der var i hvert fald ret stramme krav til reguleringen af bankerne. De er lige så stille smuldret, og nu er bankdirektørerne oppe på hesten igen. Det er de på to måder: Dels kører de bare derudad med endnu en gang at spekulere i udlandet, dels har man samtidig indført alle mulige former for bonusordninger, sådan at direktørerne bliver rigtig rige, hvis deres aktier stiger.

Så vi kan ikke støtte lovforslaget, og jeg skal love, at vi vil komme med en masse spørgsmål i udvalgsarbejdet, og det vil nok også

ende med, at vi efter at have fået svar på dem stemmer imod lovforslaget.

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:26

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Med dette lovforslag implementeres kapitalkravsdirektivet, CRD IV. Lovforslaget tilpasser endvidere dansk lovgivning, så den kommer i overensstemmelse med kapitalkravsforordningen. Med lovforslaget indføres højere krav til kapital og likviditet i finansielle virksomheder. Lovforslaget følger endvidere op på den aftale om regulering af systemiske vigtige banker, en aftale, som Liberal Alliance er med i.

Selv om det ikke står direkte i lovforslaget, ligger det implicit, at staten og dermed skatteborgerne åbenbart skal redde banker, hvis de kommer i vanskeligheder. Det er ikke LA's kop te, at skatteborgerne skal redde private virksomheder. Vi synes, at det havde været langt mere konstruktivt, hvis konsekvensen af finanskrisen havde været, at man nationalt og internationalt havde indset, at en stor del af den regulering af finanssektoren, som politikere verden over har vedtaget med det formål at beskytte borgere fra uundgåelige kriser, har medvirket til at forværre kriserne og gøre dem dybere.

Banker og andre finansielle institutter har haft en klar forventning om, at de ville blive reddet, hvis de kom i vanskeligheder, ikke bare i Danmark, men i stort set alle vestlige lande. Det må antages, at ved man, at man bliver reddet, hvis man kommer i vanskeligheder, er incitamentet til at opføre sig ansvarligt mindre. Jeg tror ikke, at det kan udelukkes, at det faktisk, at man ved, at man bliver reddet, gør, at man bliver mere villig til at tage større risiko.

Når LA er med i bankpakke VI, skyldes det, at vi åbenbart lever i en verden, hvor banker bliver reddet af skatteborgerne, hvis de kommer i vanskeligheder, og det må vi jo tage til efterretning. Når det nu er sådan, er det nok også rimeligt, at man stiller krav til, at bankerne polstrer sig bedre. Spørgsmålet er så, om de positive konsekvenser af denne nye regulering overstiger de negative. Alt har jo en pris, og prisen for den øgede regulering vil i sidste ende blive betalt af forbrugerne. Der er ikke andre til at betale regningen.

Ingen af os ved reelt, hvad den øgede regulering af finanssektoren vil betyde. Vi kan gætte, men vi ved det ikke. Personligt kunne jeg godt frygte, at den langsigtede økonomiske vækst vil blive lavere end ellers, og jeg tvivler på, at en øget regulering vil medføre, at vi ikke vil se finanskriser i fremtiden. Vi kan så håbe på, at de ikke bliver helt så hårde som det, vi har set, men personligt tvivler jeg nu også på det. Alligevel kan vi altså støtte det her lovforslag i Liberal Alliance. Tak.

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger. Først fra hr. Kim Andersen.

Kl. 15:29

Kim Andersen (V):

Tak for det. Jeg har ofte stor glæde ved at lytte til hr. Joachim B. Olsens principielle og sådan meget rene og klare ordførertaler. Det kan tit være en fornøjelse, og det kan også være godt for debatten at få tingene skåret lidt til. Men der skal også være hold i tingene trods alt, og derfor vil jeg godt – når hr. Joachim B. Olsen nu siger, at vi lever i et system og i en verden, hvor skatteborgerne åbenbart skal punge ud og redde bankerne, når de bærer sig fjollet ad – bede hr. Joachim B. Olsen om at fortælle mig og Folketinget, hvor mange penge skatteborgerne rent faktisk til dato har betalt til de forskellige

bankpakker, vi har præsteret her i landet, 6 stk. er det vist. Hvor meget har skatteyderne rent faktisk betalt, og hvad tror hr. Joachim B. Olsen ville have været konsekvensen for skatteborgerne og samfundet, hvis ikke vi havde haft disse bankpakker?

Kl. 15:30

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Joachim B. Olsen (LA):

Der er ingen tvivl om, at havde man ikke haft i hvert fald bankpakke I, var det gået fuldstændig galt, Danske Bank var måske gået nedenunder og hjem, og derfor var det også rigtigt at lave den. Det synes jeg også. Det er også sådan, at vi jo ikke har subsidieret bankerne direkte i Danmark. Vi har stillet nogle garantier. Nu kan det godt være, at jeg siger noget, der er forkert, men jeg mener, at man brugte 46 mia. kr., altså man tog garanti for 46 mia. kr. i bankerne, og de brugte ikke engang hele den garanti, der blev stillet til rådighed for dem. Så det er ikke sådan, at vi har subsidieret banker direkte. Det er fuldstændig rigtigt. Det var under omstændighederne – synes jeg og mange andre også – en fornuftig måde at gøre tingene på.

Men det her og det, jeg prøver at problematisere, er jo sådan et mere strukturelt problem. Der er jo ikke nogen tvivl om, at man har gjort bankerne til syndeboek for alt, for hele finanskrisen, og det synes jeg er en mærkelig debat. Jeg kunne godt tænke mig, at man kom dertil, hvor man måske fik en debat om, at det jo ikke er sådan, at den her sektor ikke var stærkt reguleret før krisen. Det var stadig væk den mest regulerede sektor af alle sektorer. Det har åbenbart ikke gjort, at man ikke kunne få finanskriser. Så måske er regulering ikke altid svaret. Det er bare det, jeg prøver at sige.

Kl. 15:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Kim Andersen.

Kl. 15:31

Kim Andersen (V):

Tak. Vi bliver en gang imellem nødt til at være lidt præcise, og det kan være glimrende at få sådan en debat på et tidspunkt, men jeg vil sige til hr. Joachim B. Olsen, at vi bliver nødt til nu at få slået fast, at skatteyderne i Danmark, statskassen – det er jo sådan set et fedt, når det kommer dertil – ikke har punget ud med noget som helst til bankerne. Tværtimod er de ordninger og garantier, der er stillet fra den danske stats side, blevet honoreret fra bankernes side med en rentesats, som har betydet, at staten har haft en nettoindtægt på disse garantier, så vidt jeg husker i størrelsesordenen 12-13 mia. kr. Ministeren har givetvis disse tal mere present og kan måske runde det i sit svar, for det er jo en myte, at skatteborgerne har punget ud og har reddet bankerne og de finansielle institutter. Staten har stillet nogle garantier, men de sunde banker, om jeg så må sige, har fået lov at betale for det, sådan at staten netto har haft en provenuindtægt.

Så vil jeg gerne sige, at jeg er enig i, at man ikke skal gøre de finansielle institutter til prygelknaber, og de er en del af et nyt op-sving, som forhåbentlig er på vej. Modsat skal vi også lære af det, vi har været igennem, og der er institutter inden for den finansielle sektor også her i landet, som har båret sig ganske og aldeles forkert ad, og det skal vi naturligvis tage højde for i den regulering, som nu finder sted.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg sagde ikke, at danske skatteborgere har betalt. Jeg sagde præcis det modsatte. Jeg sagde, at man ikke havde subsidieret. Jeg sagde, at man havde stillet garantier, men det, at man stiller en garanti betyder altså også, at der er en risiko. Så danske skatteborgere har skullet løbe en risiko på vegne af nogle private virksomheder. Det er vi forhåbentlig enige om. Det synes jeg er problematisk, om end jeg anerkender, at med det system, vi har i dag, var det nødvendigt, og det, jeg ligesom prøvede at efterspørge, var en mere substantiel debat om, at når vi nu lever i et samfund, hvor den her sektor har været meget, meget stramt reguleret – altså at påstå noget andet er noget sludder – så må man spørge sig selv, om mere regulering vil løse problemerne. Det stiller jeg mig tvivlende over for, men det håber vi selvfølgelig alle sammen på at den vil.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:34

Frank Aaen (EL):

Jeg er enig i, at garantier jo også er penge værd, og de garantier har man fået. Jeg vil tilføje, at man derudover jo åbnede Nationalbanken, så de kunne give bankerne lån til en halv, en hel, halvanden procent, hvorefter de lånte dem ud til borgerne i Danmark, for 7-8 pct., til virksomheder for 10-15 pct., og det er jo i sig selv også en enorm gevinst for bankerne, at de kunne tage skatteydernes penge med den ene hånd til næsten ingenting i rente og låne dem ud til skatteyderne med den anden hånd til en kæmpe rente. Hvis ikke det er penge værd, ved jeg ikke, hvad man skal sige. Men mit spørgsmål er i virkeligheden: Når nu man mener, at alt, der ikke kan stå, skal falde – sådan har jeg forstået Liberal Alliance – hvorfor har man så stemt for bankpakkerne?

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:35

Joachim B. Olsen (LA):

Det har vi, fordi vi, som jeg sagde, lever i en verden, hvor skatteborgere i sidste ende åbenbart skal være redningsplanke, og det er de også, når man stiller en garanti, fordi så tager skatteborgerne en risiko på vegne af nogle finansielle virksomheder. Når vi nu lever i den verden, finder vi det rimeligt, at man indfører nogle krav, nogle kapitalkrav, der gør, at bankerne polstrer sig selv. Så vi tager en pragmatisk indgangsvinkel til det her og siger, at vi åbenbart lever i en verden, hvor det hænger sådan sammen, at politikere løber, alt hvad remmer og tøj kan holde, fra det ansvar, de selv har haft, og vil ikke påtage sig noget som helst ansvar for nogen finansielle kriser – det er de onde mennesker ovre i bankerne – og samtidig skal skatteborgere altså holde for. Så må man så indføre noget regulering, ellers skaber man det, man vist kalder sådan moral hazard, hvis man på den ene side siger, at skatteborgerne skal redde bankerne på den ene eller på den anden måde, hvis de kommer i problemer, men at man på den anden side ikke stiller nogen krav, og derfor stemmer vi for.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):
Frank Aaen.

Kl. 15:36

Frank Aaen (EL):

Jo, jo, det har jeg forstået, ligesom jeg ikke forstået resten af Liberal Alliances politik i virkeligheden. Men når man nu bruger det argument, at når vi lever i en verden, hvor en branche får skatteyderne til at betale, hvis det går galt, skulle Liberal Alliance så ikke lige overveje, om de selv ville være med til at opbygge den verden? For det er jo det, man har gjort. Liberal Alliance har jo været med til gennem bankpakkerne at få vedtaget, at bankerne kan regne med skatteyderne. Det hænger jo ikke sammen, at man bruger det som en undskyldning, at nogle andre har opbygget en verden, når man selv har været med til at opbygge en opfattelse af, at skatteyderne nok skal betale.

Kl. 15:37

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:37

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen vi er jo helt grundlæggende ikke for, at skatteborgerne skal betale, når private virksomheder går ned. Det er vi ikke. Men nu konstaterer vi, at det er der så et flertal, der ønsker, og vi tager så selvstændigt stilling til at sige, at sådan er det så åbenbart. Når det så åbenbart er sådan, kan man godt retfærdiggøre, at man stiller fra politisk side nogle krav om, at bankerne polstrer sig. Jeg synes bare, at det er ærgerligt, og jeg synes, at det har været en mangel i den her debat, at der har været så lidt selvkritik fra politikernes side, at man overhovedet ikke vil tage nogen diskussion om, om noget af den regulering, man selv har været med til at indføre, har været medvirkende til krisen. Man har bare sagt, at det var bankernes skyld og de har lånt for meget ud. Når man låner ud, kan man jo kun gøre det, hvis der f.eks. er nogle, der gerne vil låne pengene, også selv om de ikke har råd til at låne pengene. Det er bare et eksempel på, hvor skæv debatten har været.

Kl. 15:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så er det hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:38

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det er et betydningsfuldt lovforslag, vi behandler i dag. Det er et forslag fra erhvervs- og vækstministeren, som jeg synes rammer plet. Det er betydningsfuldt, fordi den finansielle sektor udgør en så væsentlig del af samfundsøkonomien og samfundsstrukturen, så det kan rokke båden og have implikationer for hele samfundsudviklingen, men også for vækstpolitikken i det danske samfund.

Der er sagt mange fornuftige ord om selve lovforslaget og også om de rent tekniske dele af det, og jeg vil blot knytte et par kortfattede politiske kommentarer til det.

Årsagen til, at det har været nødvendigt at gennemføre et sådant lovforslag her med hensyn til SIFI'erne, er jo, at der var brug for at signalere til markedet, både til de meget berømte private institutioner, men også sådan til hele omverdenen, at der skulle mere og bedre kapital og højere likviditet som en del af eksplicitte forudsætninger for at drive finansiell virksomhed i Danmark, ikke bare på SIFI-niveau, men i det hele taget.

Jeg synes, at erhvervsministerens forslag her rammer plet, efter den politiske aftale vi har lavet. Det rammer sådan, at der bliver sendt et signal om, at de her institutter ikke bare kan vælte, men at det også er op til dem selv ud fra markedet at sørge for, at de kan

overleve den turbulens, der selvfølgelig kommer med op- og nedture osv. Men der er nu nogle forudsætninger sat ind for, at vi i hvert fald fra samfundets side kan regne med, at de ikke bare lige tipper omkuld for den første og den bedste vind.

Derfor siger jeg også selv som borgerlig, at det er nødvendigt, at man stiller nogle krav til bankerne. Bankerne udgør så mange forudsætninger for hele vores samfundsudvikling, at det er o.k., at der bliver stillet nogle politiske krav. Men det skal selvfølgelig være i balance med, at man kan gå ud og arbejde på det frie marked. For al historisk erfaring viser, at lige så snart politikere begynder at blande sig i drift og stille alt for eksplicitte krav, så går det altid den modsatte vej. Vi kan have nok så mange gode intentioner fra politisk side, men vi kan ikke drive forretning fra politisk side. Der synes jeg, man har ramt balancen ganske fornuftigt med det her forslag.

Det giver bedre polstring. Det sikrer også nogle bedre habilitetsregler, samtidig med at man også får implementeret CDR IV i Danmark.

Så alt i alt synes jeg, at det er et godt lovforslag, som vi kan støtte fra Det Konservative Folkepartis side.

Kl. 15:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så er det hr. Edmund Joensen, Sambandspartiet.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

En del af lovforslaget, L 133, omhandler systemets vigtige banker på Færøerne og i Grønland. Identifikationen og reguleringen af færøske SIFI-banker i dette lovforslag sker efter ønske fra Færøernes landstyre, og Sambandspartiet bakker op om forslaget.

Det er rigsfællesskabet, der muliggør, at Færøernes banker er en del af den danske finanssektor. Det er udelukkende en fordel for bankkunderne på Færøerne, for bankerne selv og for samfundsøkonomien generelt. Lad mig minde om, at det kun er godt 3 år siden, at den største bank på Færøerne, Eik Bank, gik ned. Det var en tragedie i sig selv. Aktionærerne mistede deres penge. Men hverken kunderne, husholdningerne, virksomhederne eller samfundsøkonomien generelt blev påvirket nævneværdigt af konkursen. Og hvorfor? Fordi bankpakkerne også omfattede de færøske institutter. Uden bankpakkeres sikkerhedsnet ville konsekvenserne have været aldeles uover-skuelige for Færøerne.

Historisk har vi på Færøerne oplevet, hvordan bankkrak uden bankpakker og uden SIFI-regler påvirker samfundet. Man må sige, at sporene skræmmer. Også af denne årsag bakker Sambandspartiet op om skærpede krav til systemets vigtige banker på Færøerne.

I forlængelse heraf vil jeg stille erhvervsministeren to vigtige spørgsmål.

Baggrunden for det første spørgsmål er EU-bankunionen og det faktum, at Færøerne og Grønland står uden for EU, men er med i den danske finanssektor. Spørgsmålet er: Hvis det bliver sådan, at Danmark tilslutter sig bankunionen, vil beskæftigelsesministeren så bekræfte, at færøske og grønlandske bankkunder ikke på nogen måde vil blive stillet ringere end kongerigets øvrige bankkunder? Her tænker jeg på, at det er regeringens forpligtelse at sikre en fortsat solid indskydergaranti og tilsyn med bankerne på Færøerne og i Grønland.

Det andet spørgsmål er af mere opklarende karakter. Jeg vil høre, om det fortsat bliver sådan, at færøske og grønlandske banker er underlagt tilsynet i København, eller om tilsynet foretages af Den Europæiske Centralbank i Frankfurt.

Jeg håber, at ministeren vil komme med to gode og konkrete svar. Tak.

Kl. 15:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til alle ordførerne. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:44

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg skal sige tak for de mange positive betragtninger om lovforslaget og for det brede flertal i Folketinget, som står bag endnu en bankpakke. Det vil jeg godt kvittere for. Jeg synes, det klæder Danmark og det danske folkestyre godt, at vi har brede aftaler Folketinget om noget så væsentligt som de danske pengeinstitutters forhold. Det er meget, meget vigtigt.

Nu kan jeg se, at det måske er sådan, at Liberal Alliances ordfører er på vej ud af salen, og han er sikkert lovlig undskyldt, men jeg kunne egentlig godt tænke mig en polemik om nogle af forudsætningerne for ordførerens betragtninger. Jeg tror, at Joachim B. Olsen på et tidspunkt nævnte, at årsagen til den finansielle krise var for meget regulering. Se, det synspunkt vil jeg gerne teste, for der skete jo faktisk det op igennem 1990'erne og ikke mindst op igennem 00'erne, at der kom deregulering på mode, og det vil sige, at der blev givet stadig større frihedsgrader til banker og finansielle virksomheder. Og jeg tror, at næsten alle, der betragter den her debat, er af den overbevisning, at havde man undladt at lave den deregulering, var vi aldrig endt i helt så svære vanskeligheder, som vi faktisk endte i i forbindelse med den finansielle krise.

Men det rejser jo grundlæggende spørgsmål om, hvad man vil med lovgivning og regulering i det hele taget, for vi kunne jo også bare vedtage, at sådan er den finansielle verden, og sådan er nu engang markedsökonomien og kapitalismen, at den nogen gange bryder sammen, og så må de jo rejse sig op af egen kraft. Det gjorde man jo i forbindelse med det store krak i 1920'erne og efterfølgende i den store krise i 1930'erne, hvor der ikke var særlig meget statslig intervention før meget sent. Det kan man jo sige er et mønstreksempel på, at de selv må klare det derude med den formuedestruktion, som det nu engang medfører, men selvfølgelig også med den store ulykke for mange mennesker, som det medfører med massiv ledighed og stor økonomisk krise, og hvor det endda kommer til at tage rigtig lang tid. Men man kan sige, at det kan være en pris, som man er villig til at betale, fordi det er bedre, at markedet selv klarer det.

Jeg er så som socialdemokrat af den overbevisning, at det er en rigtig dårlig idé at overlade det til markedet. Det er ikke, fordi jeg har meget ondt af de mennesker, som i en sådan krise måtte have spekuleret for meget og har tabt pengene. Det skal jeg nok komme mig over. Jeg er nu mere bekymret for alle de mennesker, som bliver ledige, alle de mennesker, som får en dårlig tilværelse, som følge af at verden bryder sammen omkring dem.

Selv om vi havde regulering, og selv om vi var ret hurtige og vakse ved havelågen i forbindelse med den finansielle krise, må man jo sige, at de sidste 5-7 års økonomiske tilbagegang og stilstand har haft en voldsom pris for mennesker rundtomkring i denne verden.

Derfor går jeg til stålet for at sørge for, at det aldrig, aldrig sker igen – i hvert fald ikke på samme måde. Det er derfor, at vi nu går ind og laver regulering for at sikre, at vi lærer alt, hvad vi kan lære af de fejl, der var i forbindelse med, at vi fik den store finansielle krise. Og derfor en så omfattende regulering i Europa og derfor en så omfattende regulering i Danmark og derfor – sagt til hr. Frank Aaen – gerne endnu mere, hvor end vi kan komme frem, som sikrer, at vi har et sundt pengevesen, men som også sørger for, at vi aldrig nogen sinde ender i en så stor krise igen. Hvis jeg på globalt plan på et eller andet tidspunkt kan få fat, så gør jeg det også gerne. Jeg er villig til at lade mig udnævne til enehersker for et stykke tid for at få bragt orden i tingene. Jeg er ikke sikker på, at jeg får mandat til det, men jeg vil gerne – bare for at sige, at intentionen er klar.

Det er så det, forslaget her går ud på: at sikre, at pengeinstitutter er så godt polstrede, at de ikke falder omkuld, næste gang det blæser, for der sker fejl, og der sker markedsfejl, og sikre – netop til hr. Frank Aaens beroligelse – at man ikke bare kan pakke forskellige finansielle produkter sammen i forskellige derivater eller andet og geare dem derudaf, sådan at subprimelån lige pludselig fremstår som ultra sikre lån, hvorefter de, når der er nogen, der kalder på pengene, ikke længere er noget værd. Det forhindrer vi jo via alle de regler, vi i øjeblikket sidder og laver; kvaliteten skal være i orden i de produkter, som der nu engang er, og som bankerne leverer – også i forhold til deres interne modeller. Det er det, der sker.

På stort set samtlige områder sørger vi for, at vi ikke kan have mystiske spekulanter siddende i et eller andet lækkert lokalområde og beslutte sig for at investere i det hæsblæsende ejendomsmarked i Bayern eller omegn, hvor de skulle have ladet være med det og måske mere have koncentreret sig om Odsherred, eller hvor de nu kommer fra. Det sørger vi også for med tilsynsdiamanten og med et aktivt Finanstilsyn – alt det, vi nu gør af fornuftige ting, er netop med henblik på at sørge for, at vi har en fornuftig og robust banksektor.

Kl. 15:50

Jeg tror, jeg sagde på vegne af Socialdemokratiet, da vi var i opposition, og jeg har også gentaget som minister – man må tillade mig, at jeg siger det på engelsk – at »banking should be boring«. Det synes jeg det skal være. Bankvirksomhed skal være en kedelig opgave, og bankerne må gerne være befolket med kedelige mennesker, som render rundt og ser kedelige ud hele dagen. Jeg er ligeglad. Det skal ikke være spændende og energisk det hele, for det skal være sikkert.

Det skal være et sted, hvor vi kan være trygge ved – også gerne som aktionærer – at putte vores penge hen. Tænk på, hvor mange mennesker der rundtomkring i Danmark har mistet tilliden til bankvæsenet, og som havde placeret deres opsparing i bankaktier, fordi de regnede med, at det var et sikkert sted at placere deres penge. Her er ikke tale om spekulanter for alles vedkommende. Der er mennesker, som har tabt deres pensionsformuer og andet.

Vi skal tilbage dertil, hvor man tør at sætte sine penge i bankdrift igen. Derfor den her omfattende lovgivning, derfor alle de tiltag, der nu engang bliver taget. Jeg synes, det er fornuftige tiltag hele vejen igennem, og jeg vil godt kvittere for og sige tak til det brede flertal i Folketinget, som lige præcis står bag de her ting.

Så har såvel Dansk Folkeparti som andre stillet spørgsmål om realkredit og andet. Dem besvarer vi gerne i udvalget, og det gør vi også i forhold til det enormt komplekse og tekniske område, som det her er. Det er virkelig et lovforslag med tyngde, og det mærker man, hvis man taget fat i det. Sådan er det, fordi det her er omfattende lovgivning.

Det samme gælder hr. Edmund Joensen. Jeg skal sige, at efter min klare erindring – jeg skal nok tjekke efter – vil tilsynet fortsat være fra København. Det er kun til de rigtig store, systemiske, globale SIFT'er, vi får det internationale tilsyn. Hvad EU-bankunionen præcis måtte indebære, vil jeg altså nødig spå om på nuværende tidspunkt. Vi har heller ikke taget stilling til, om vi ønsker at tiltræde EU-bankunionen endnu. Jeg bliver svar skyldig, men jeg vil gerne opklare det i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Kl. 15:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra hr. Frank Aaen.

Kl. 15:52

Frank Aaen (EL):

Mange af de løfter, ministeren kom med om yderligere indgreb over for bankerne, så vidt jeg kunne forstå, næsten hele vejen, glæder jeg mig til at få udfordret og udviklet. Vi kan gerne gøre det i fællesskab. Jeg tror nok, ministeren overdriver lidt, når han taler om, hvad

den her lov kan sikre af løsninger. Det gælder f.eks., når vi kigger på afledte finansielle instrumenter, derivater, altså produkter, i hvilke man har proppet alt muligt mærkeligt sammen. Man kan sige, at mængden af derivater på verdensmarkedet aldrig har været større, end den er i dag, på trods af krisen.

Men jeg har et lille spørgsmål. Det kan jo godt opfattes drilsk, og det er jeg helt indstillet på, men jeg mener det sådan set seriøst. Ministeren sagde på et tidspunkt som menigt folketingsmedlem, at det ville være godt med en statslig bankinstitution til at sikre udlån i f.eks. Udkantsdanmark. Hvordan ser ministeren i dag på sådan en idé om at lave en statslig udlånsfunktion?

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:54

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Allerførst vil jeg sige, at jeg ikke synes, at jeg overdriver rækkevidden af det her forslag. Det er et meget stort lovforslag. Vi går nu ind og stiller krav om den kapital, der skal være til rådighed, de ekstra buffere, vi lægger ind, redskaber, til at vi kan lave modcykliske buffere og andet. Det er meget, meget stort, det er meget, meget indgribende. Og for dem, der igennem hele livet har drømt om – og jeg er næsten sikker på, at hr. Frank Aaen har gjort det – at man virkelig vil sikre, at man vil have snor i banker og pengeinstitutter, vil jeg sige, at drømmen er ved at være inden for rækkevidde her. Så er det jo ærgerligt at misse den, skulle jeg mene. Det er rigtig ærgerligt, men den er der nu.

Med hensyn til mængden af derivater på verdensmarkedet vil jeg sige, at jeg ikke skal gøre mig klog på alt, hvad der foregår rundt omkring. Men jeg kan i hvert fald sige, at den måde, hvorpå de europæiske pengeinstitutter, herunder også de danske, får lov til at pakke deres finansielle produkter sammen, herunder hvad de har stående på bøgerne, bliver testet, og den skal godkendes, og den bliver kontrolleret. Det er ikke noget, man bare selv kan beslutte. Dermed er vi nået meget længere, end man var tidligere.

Om jeg går ind for en statsbank, ja eller nej? Nej. Jeg har sagt, at kan bankerne på et tidspunkt ikke ordne de her ting, må vi jo lave en statslig udlånsfacilitet. Det var mit udgangspunkt i sin tid, da vi diskuterede de første bankpakker.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):
Frank Aaen.

Kl. 15:55

Frank Aaen (EL):

Det med begrænsninger i spekulation, derivater, afledte finansielle instrumenter vender vi tilbage til i udvalgsarbejdet med spørgsmål. Det kan jeg love. Men det er jo sådan, at man ikke kan låne penge ude i Udkantsdanmark. Altså, de steder, hvor man er ramt af høj arbejdsløshed og mange sociale udgifter, kan folk ikke belåne deres ejendom. Der kan en virksomhed ikke låne. Der er masser af problemer med at skaffe kapital og udlån i store dele af det Danmark, som vi med et dårligt ord kalder Udkantsdanmark.

Så skal jeg tage ministerens udsagn her for, at hvis vi kan sige, at her er et problem, der ikke bliver løst af bankerne, kan vi lave en statslig funktion?

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:56

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Altså, med det her forslag beder jeg bankerne om at følge lovgivningen og opføre sig sundt og fornuftigt. Hvis spørgeren mener, jeg skal pålægge bankerne at udlåne penge, hvis det ikke er sundt og fornuftigt, er svaret nej. Lad det være sagt helt fra starten af, at jeg ikke kan pålægge nogen aktionærer og nogen private mennesker at udlåne penge, hvis de ikke synes, at det er en ordentlig forretning, de gør. Men normalt er det sådan, at der er en sammenhæng mellem prisen på penge og den risiko, der bliver taget.

Nu kommer det måske sådan lidt uden for det her forslags rækkevidde, men jeg kan nævne, at udlånshyppigheden rundt omkring i landet kan man ikke se nogen forskel på, med hensyn til hvilket postnummer det er, der er tale om. Det er sådan, at der i øjeblikket sker en jævn stigning i udlån, uanset hvor det er henne i landet.

Kl. 15:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:57

Joachim B. Olsen (LA):

De her debatter egner sig nok ikke til sådan mere ideologiske diskussioner om regulering osv. Det, jeg prøvede at problematisere – og det synes jeg egentlig også at erhvervsministeren har været eksponent for, måske i mindre grad, siden han blev minister – er det her med, at mere regulering er bedre, at det er bankerne alene, der har ansvaret, og at politikerne har ikke haft noget ansvar. Ministeren nævner selv bankkrakket i 1929 som et eksempel på, hvad der kan ske med den utæmmede kapitalisme, men der er vist ret mange økonomer, der i dag er enige om, at nationalbanken i USA, the Fed, spillede en meget, meget kritisk rolle i krakket i 1929. Man havde ført en forkert pengepolitik osv. Det har jo ikke noget med kapitalismen at gøre. Altså, man var med til at forværre krisen på grund af den pengepolitik, man førte. Det er måske ikke et argument, som ministeren har hørt, men det er der en nobelprismodtager i økonomi, som har fremført og er blevet anerkendt for.

Det samme kan man sige om det, at der da også er blevet lavet lovgivning i Danmark, som har været problematisk. Altså, så vidt jeg husker, ændrede man i 2005 på regnskabsbestemmelserne i bankerne, vistnok fordi man mente, at der var noget skattespekulation involveret – det var i hvert fald det argument, man brugte for at indføre det her – og det medførte så, at bankerne fik langt færre hensættelser, pumpede penge ud, og de penge manglede så, da der indtraf en krise. Jeg prøver bare at sige, at jeg synes, at det er utrolig unuanceret at sige, at politikerne ikke har haft noget ansvar, og at det er utrolig unuanceret at sige, at jo mere regulering, man lægger oven på bankerne, jo bedre er det og jo mere sikkert bliver det. For uanset om man har afreguleret eller ej, er det en enormt reguleret branche, og det har det været i lang tid. Det er måske den mest regulerede, der overhovedet findes. Det var ligesom det, jeg prøvede at påpege.

Kl. 15:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:59

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg mener bestemt, at politikerne har et ansvar, eksempelvis når de deregulerer. Som spørgeren også var inde på, tror jeg, at der har været alt for meget deregulering, sådan at man har overladt det til markedet og branchen selv at styre det. Og det kan de ikke. Så går det galt. Så oplever man de her store kriser. Og der kan man sige: Det er fair nok, lad os få sådan nogle kriser en gang imellem. Det er der jo

sikkert nogle økonomer – f.eks. i ledtog med dem, som synes, at pengepolitikken i 1929 var lækker eller ikke særlig lækker – som vil synes kun er meget kreativt og godt, altså at vi har nogle store nedbrud engang imellem, for så rejser det i sig igen, og så bygger man oven på noget sundt. Jeg er uenig. Jeg tror ikke på den strategi.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren.

Kl. 16:00

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg kender ikke nogen, som synes, at kriser er en god ting, når kriser bliver forværret af staters indblanding. Jeg kender ikke nogen, der synes, det er fantastisk godt, at folk må gå fra hus og hjem og blive arbejdsløse og alt muligt. Jeg kender ikke sådan nogle mennesker. Og jeg synes, det er ærgerligt, at debatten skal reduceres til, at man står og siger: Vi er for regulering, fordi vi synes, det er frygteligt, når mennesker bliver arbejdsløse og må gå fra hus og hjem, og I, der er mere skeptiske over for regulering, synes bare, det er fint, at folk må gå fra hus og hjem. Men det er jo ikke sådan, det hænger sammen.

Det, som jeg prøver at sige, er, at jeg ikke mener, man kan sige sig fri for, at noget af den regulering, man har indført i Danmark og i andre lande, har været med til at forværre kriser.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 16:01

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Det er jeg helt uenig i, og jeg vil sige, at det normalt ikke er stater, der gør folk hjemløse, men i højere grad den finansielle branche, der gør det. Og det gør de som en følge af, at markedet bryder ned. Om den krise, vi oplevede her, vil jeg sige, at det jo ikke er, fordi enhver bank og ethvert pengeinstitut er dårligt. Det er det ikke. Der foregår og foregik også dengang ganske hæderlig og god og fin bankvirksomhed. Der er masser af mennesker, som samvittighedsfuldt hver eneste dag sørger for, at vi alle sammen kan låne nogle penge.

Der er også nogle, der spekulerer; der er nogle, der laver bobler; der er nogle, der hæver fortjenester, hvor de ikke er, og hvor man lige pludselig gearer det op og puster det op til noget, som ikke holder længere. Og når de store ting braser sammen, går det ud over os alle sammen. Det er det, vi gerne vil forhindre med det her lovforslag.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Edmund Joensen.

Kl. 16:02

Edmund Joensen (SP):

Nu er Færøerne og Grønland uden for EU, og Danmark inden for, og derfor vil jeg spørge lidt nærmere til, om ministeren vil sikre Færøerne og Grønland sikkerhed for indskydere og banktilsyn på lige fod med det øvrige Danmark. Det er meget vigtigt for det lille samfund, når vi nu står udenfor og Danmark er indenfor og Danmark muligvis skal mere under den europæiske paraply, at få at vide, om ministeren kan give den sikkerhed til vores små samfund.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 16:02

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Altså, jeg tør ikke komme med nogen særlige gisninger om, hvordan vi i Danmark helt præcis forholder os til vores indskydergarantifonde, i forhold til når vi måtte træde ind i en bankunion eller andet. Men jeg vil godt give det tilsagn, at vi ikke efterlader Færøerne og Grønland til sig selv. Vi skal nok være der, sådan at man også har en ordentlig og anstændig ordning for Færøerne og Grønland. Og vi gør det i samarbejde med Færøerne og Grønland, som vi har gjort det hidtil, og i respekt for, at der selvfølgelig er en helt speciel økonomi også i de pågældende to lande. Så derfor kan man være sikker på, at vi ikke efterlader nogen her.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Tak til ministeren. Så har hr. Frank Aaen bedt om ordet i anden omgang. Værsgo, hr. Frank Aaen.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er såmænd bare, fordi jeg ikke syntes, svaret fra ministeren i sidste omgang var sådan helt klokkeklart. Men for nu ikke at være negativ, men positiv, så forstod jeg ministeren sådan, at hvis det skulle vise sig, at problemerne med at kunne låne til huskøb i Udkantsdanmark og til at investere i fornuftig forretningsvirksomhed og andre ting, som man måtte mene er samfundsmæssigt vigtigt og fornuftigt, ikke bliver varetaget af de private banker, så er ministeren indstillet på, at vi må overveje mulighederne for at lave en statslig udlånsfunktion, som i overskrifterne hed »statsbank« – men det ved jeg godt lige er på kanten af ministerens vilje til at bruge ord – men altså en statslig udlånsfunktion, sådan at de områder i Danmark, som har store økonomiske problemer, har store problemer med at kunne flytte rundt fra det ene hus til det andet, bliver hjulpet.

Sådan hørte jeg det, sådan har jeg også læst ministeren tidligere, og jeg vil bare sige, at det må vi prøve at forfølge. Vi må også undersøge, om problemet er der, og hvis det er der, må vi finde en løsning.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til hr. Frank Aaen fra Enhedslisten.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:05

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 26. februar 2014, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:05).
